

**Ika-isa a Sulat
kanu Manga Jaw
sa Kurintu**

Bismillah Sir-Rahman Mir-Raheem

Assalamu Alaikum Warahmatullahi Ta'ala Wabarakatuh

Su nia a sulat na inisulat'i Bulus a pinamili nu Isa al-Masih a masugu nin asal'a makapayag su Mapia a Tutuma kanu manga taw. Na su kinapamili nu Isa al-Masih lun na sa ukit a kinabpapayag'in lun sia kanu lalan 'bpawang sa dalepa a Damaskus a mailay su entu sia kanu Manga Pinggalebek 9 ayat 1 taman sa 22 sia kanu Kitab Injil. Su nia a sulat na bedtuan sa Ika-isa a Sulat kanu Manga Taw sa Kurintu. Lu i nia pakatumpa kanu lumpukan nu 'bpamaginugut sa dalepa a Kurintu a pinangusiatan nin kanu Mapia a Tutuma. Su kinasulat'i Bulus sa nia na sia kanu pageletan nu manga lagun a 54 enggu 55 ulian nu kinambata kanu Isa al-Masih. Na lu natabu si Bulus sa kinasulat'in sa nia kanu dalepa a Ipisu a sakup'u Turkey sa saguna a timpu.

Su Kurintu kanu entu a timpu na isa kanu manga masela a siudad sa prubinsia a Akaya a sakup'u Greece sa saguna a timpu. Su nia a siudad na badtug sa kapia na manga dagangan enggu mapia i kapendagang-dagang lu tembu madakel a taw a ebpun kanu embala-bala a dalepa i 'bpagabpet 'bpelu sa Kurintu. Ugaid'a su nia a dalepa na kilala bun su manga taw nin sa kapenggalebek sa kamustakilan enggu madakel i pegkakadenanen a pedsimban nilan.

Nia kahanda ni Bulus sa kinasulat'in sa nia na asal'a mambitiala nin kanu lumpukan nu 'bpamaginugut lu su makapantag kanu manga lidu na ginawa nilan enggu su manga idsa na ginawa nilan taman sa mapamandu nin silan sa ukit a kapaguyag-uyag sia luyud kanu Isa al-Masih. Nia masela a naliduan na ginawa ni Bulus na su kinambad-bad'u lumpukan nu 'bpamaginugut lu ka nia balapantag kanilan na u entain i 'gkaunutan nilan a mangulu kanilan. 'Gkaliduan na ginawa nin bun su manga kamustakilan a penggalebeken nu ped'ilan bun kanu lumpukan. Maitu bun su lidu na ginawa makapantag kanu kabpangaluma enggu su tiwalayan nu babay-mama taman kanu manga pegken a ibpagapal kanu pegkakadenanen. Ibpamandu bun ni Bulus kanu lumpukan nu 'bpamaginugut lu su dait a ukit a kasimba kanu Kadenan, su makapantag kanu ibpagenggay nu Ruh nu Kadenan enggu su kambibiag 'bpaluman nu namamatay.

Na nia muntus'u sulat'i Bulus a nia na ipebpayag'in su da idsan nin a kapegkalimu nu Kadenan a inenggay nin kanu manga taw nin. Kagina apia mabagel paman i salig'u taw enggu pakagagaunggula sa kagaipan na da bun katagan nin amaika dala sa lekanin su kakalimu. Ka sia man kanu adapan nu Kadenan na nia balapantag sa langun na su kagkakalimua nu uman i isa.

1 Kurintu 1

Su Salam

1 ¹Salam sa lekanu. Saki si Bulus a napamili a masugu^a nu Isa al-Masih sia luyud kanu kahanda nu Kadenan. Kaped ku bun si Sustinas a lusud tanu sa tian sa paginugut. ²Su nia a sulat na san pakatumpa sa lekanu a lumpukan nu 'bpamaginugut kanu Kadenan sa dalepa a Kurintu. Na nabaluy kanu a manga taw nu Kadenan a nasuti sabap kanu kinaisa nu kanu Isa al-Masih apeg den nu langun nu taw kanu embala-bala a dalepa a pedsimba sia makanggulalan kanu ingala nu Isa al-Masih a Mapulu tanu. ³San sa lekanu su da idsan nin a limu enggu kalilintad a ebpun kanu Ama tanu a su Kadenan^b enggu kanu Mapulu tanu a su Isa al-Masih.

⁴Na tatap ku sekanu ipedsukul-sukul kanu Kadenan sabap kanu inenggay nin sa lekanu sia kanu kinaisa nu kanu Isa al-Masih sia luyud kanu da idsan nin a limu nin. ⁵Ka madakel i natalima nu a kapianan sia kanu Isa al-Masih, lusud den lu ba su kadtalu enggu katuntay kanu bantang. ⁶Sabap sa entu na 'gkailay sa lekanu i su inipamandu nami pantag kanu Isa al-Masih na benal. ⁷Tembu ba di kanu 'gkulang kanu langun na nasisita nu a kapegkagaga a ebpun kanu Suti a Ruh^c nu Kadenan gagalu na kabpangingapa nu kanu kambalingan nu Mapulu tanu a su Isa al-Masih sia sa dunia. ⁸Na pagkabagelen nin bun su salig'u taman sa kapupusan asal'a di kanu katilan kanu gay a kambalingan nu Mapulu tanu a su Isa al-Masih. ⁹Na su Kadenan na matidtu, sekanin i namili sa lekanu ka enggu kanu maisa kanu Tunggal'in a su Isa al-Masih a Mapulu tanu.

Su Dait a Kapamagisa-isa nu 'Bpamaginugut

¹⁰Manga lusud ku sa tian, sia kanu ingala nu Mapulu tanu a su Isa al-Masih na 'bpangenin ku sa lekanu i pamagisa-isa kanu sia sa

---

^a **1:1 napamili a masugu** Na nia nin maena na napamili a masugu sa kapayapat kanu Mapia a Tutuma. Liu si Bulus kanu nangauna a sapulu enggu dua a pinamili nu Isa al-Masih kanu sia pan sekanin sa dunia.

^b **1:3 Ama tanu a su Kadenan** Su langun nu taw a 'bpaginugut kanu Kadenan na mapakay a edtalun sa nabaluy a wata nu Kadenan. Madakel pan i kasabutan tanu makapantag kanu Ama tanu a su Kadenan sia kanu *Maena nu Mangadalem a Kadtalu kanu Kitab* a mailay kanu kapupusan nu nia a kitab.

^c **1:7 Suti a Ruh** Nia ba su *Ruhhul Allah* atawa ka su Suti a Ruh nu Kadenan. Madakel pan i kasabutan tanu makapantag kanu Suti a Ruh sia kanu *Maena nu Mangadalem a Kadtalu kanu Kitab* a mailay kanu kapupusan nu nia a kitab.

1 Kurintu 1

lekanin, da kanu 'bpipitas ka makin kanu pamagisa-isa sa itungan enggu kahanda. ¹¹Na pedtalun ku i nia sa lekanu sabap sa napanudtul sa laki nu manga kaped'i Klui i di kanu 'bpamagayun. ¹²Su ped kun sa lekanu, na nia nin kadtalu na "Sia aku kani Bulus." Su ped menem na "Sia aku kani Apulus." Aden bun kun pedtalun sa "Sia aku kani Kipas"^d enggu aden bun kun pedtalun sa "Sia aku kanu Masih." ¹³Ngintu, su Isa al-Masih na nabad-bad besen? Ngintu, saki ba i initutuk kanu kayu a pinambalawaga sabap sa lekanu? Atawa ka kanu ingala ku i kinasalawat sa lekanu?

¹⁴Pedsukul-sukul aku kanu Kadenan ka dala nasalawatan ku sa lekanu nia tabia na si Krispu enggu si Gayus. ¹⁵Tembu ba dala makadtalu sa lekanu sa sinalawatan kanu sia kanu ingala ku. ¹⁶(Nasalawatan ku bun besen si Istipanas enggu su sakambinabatan nin ugaid'a liu sa entu na da den katanudan ku a nasalawatan ku.) ¹⁷Ka dikena man nia sinuguan nu Isa al-Masih sa laki i kapanalawat ka nia nin sinuguan sa laki na su kapangusiat kanu Mapia a Tutuma. Na penggalebeken ku su entu sa dikena sa ukit a kategel sa kadtalu ka enggu di kaawan na katagan su kabpangusiat ku pantag kanu kinapatay nu Isa al-Masih kanu kayu a pinambalawaga.

Su Isa al-Masih su Ilemu enggu su Kabarakat'u Kadenan

¹⁸Na su guna-guna man nu kinapatay nu Isa al-Masih kanu kayu a pinambalawaga na kababalan kanu manga taw a makaidtug sa naraka ugaid'a sa lekitanu a malipuas na kabarakatan nu Kadenan su entu.

¹⁹Ka nia man nakadalem kanu kitab na

"Binasan ku su ilemu nu balaitungan
enggu awan ku sa katagan su kasabut'u mangategel."^e

²⁰Na endaw den basi su manga balaitungan, su 'bpamamandu sa kasuguan apeg den nu mangategel endalawana sia kanu dunia? Dikena ba inipailay den nu Kadenan i su kabalaitungan sa dunia na kababalan?

²¹Ka sia man luyud kanu ilemu nu Kadenan na da nin suguti a makilala sekanin nu manusia sia makanggulalan kanu ilemu nu dunia. Tembu ba makin nia nin pigkahanda na ilipuas'in su apia entain a taw sia

^d 1:12 Su **Kipas** na ped a ngala ni Pitru. Kipas na basa a Hibru Aramaik. Su *Pitru* menem na basa a Grik. Su dua a nia a ngala na nia nin maena na *watu*.

^e 1:19 Mailay i nia sia kanu Kitab a Inisulat'u Nabi Isayas 29 ayat 14.

1 Kurintu 1

makanggulalan kanu kapaginugut^f ilan kanu inipangusiat^f kanilan sa apia nia nin kaaden i sia kanu kapegkailay nu ped a manga taw na kababalan su entu. ²²Ka su manga taw a Yahudi na di maginugut u dala mailay nilan a tanda a kagaipan enggu su manga taw menem a Grik^g na nia nilan 'gkapapangilay na ilemu. ²³Ugaid'a su ibpangusiat'ami na su Masih a initutuk kanu kayu a pinambalawaga a sia kanu manga taw a Yahudi na pakasungkang kanu ginawa nilan su entu enggu sia menem kanu manga taw a dikena-Yahudi na kababalan su entu. ²⁴Ugaid'a sia kanu manga taw a pinamili nu Kadenan a makapaginugut sa lekanin magidsan pan i Yahudi atawa ka dikena-Yahudi na ilemu nu Kadenan su entu enggu kabarakatan nin. ²⁵Kagina sia kanu itungan nu manga taw a entu a kababalan kun a kahanda nu Kadenan na labi lawan pan kanu ilemu nu manusia enggu su kataw nilan lun a kalubayan nu Kadenan na mabagel pan kumin kanu bagel'u manusia.

²⁶Manga lusud ku sa tian, nia nu 'gkakalendem na su kambebetad'u kanu timpu a kinaenggat'u Kadenan sa lekanu sa kapaginugut, na paidu bu sa lekanu i madtalu a balaitungan sa kanu mata nu taw. Paidu bu sa lekanu i madtalu a pakagaga enggu nakabpun kanu balabansa a manga taw. ²⁷Ugaid'a pinamili man nu Kadenan su manga taw a madtalu a dala itungan nin ka enggu nin pakapagkaya su manga taw a balaitungan sa dunia. Pinamili nin su madtalu a manga malubay ka enggu nin pakapagkaya su manga taw a mabagel sa dunia. ²⁸Pinamili nu Kadenan su manga taw a papegkabalugan ka enggu nin 'gkaawan sa katagan su manga taw a pegkilalan sa dunia. ²⁹Ka amaika maitu na dala taw a makamamasela kanu adapan nu Kadenan. ³⁰Na su Kadenan man i sabapan a kinaisa tanu kanu Isa al-Masih a nabaluy a ilemu nin sia sa lekitanu a mana su kinatimbang'in sa lekitanu sa ikelas, kinasuti nin sa lekitanu enggu kinapalipuas'in sa lekitanu kanu kabaladusan. ³¹Tembu ba mana bun su nakadalem kanu kitab a "Apia entain i miug emamasela na nia nin imamasela na su ngin i pinggula nu Mapulu."^h

---

^f 1:21 Su **inipangusiat** sia na su Mapia a Tutuma pantag kanu Isa al-Masih.

^g 1:22 **Grik** Su manga taw a Grik na isa bun silan kanu manga taw a dikena-Yahudi.

^h 1:31 **Mapulu** Mailay i nia sia kanu Kitab a Inisulat'u Nabi Yaramias 9 ayat 24. Ugaid'a su Mapulu sia a pedtalun ni Bulus na su Isa al-Masih.

**Su Kinapayag'i Bulus kanu Kinatutuk kanu Isa al-Masih
kanu Kayu a Pinambalawaga**

2 ¹Manga lusud ku sa tian, na mana bun su kinasan ku sa lekanu na dikena ku inipangusiat sa lekanu su nakapagena a kahanda nu Kadenanⁱ sa ukit a kategel sa kadtalu atawa ka ilemu. ²Kagina tinantu ku den kanu ginawa ku i dala ped a ipamandu ku sa lekanu nia tabia na u ngin bu i pantag kanu Isa al-Masih enggu su kinatutuk lun kanu kayu a pinambalawaga. ³Na sineman aku sa lekanu sa aden kalubayan ku enggu pegkegkel'a gilek. ⁴Na su kangadtalu ku enggu su kabpangusiat ku sa lekanu na dikena sa ukit a kategel sa kadtalu a ebpun kanu ilemu nu manusia ka su Suti a Ruh mismu i napaamad kanu ibpangusiat ku sia nakanggulalan kanu kabarakat'in ⁵asal'a su kasalig'u na dikena sabap kanu kategel'u manusia ka sabap kanu kabarakat'u Kadenan.

Su Ilemu nu Kadenan

⁶Na apia ka maitu na 'bpamandu kami bun sa manga ilemu kanu manga taw a tidtu a pedsalig ugaid'a dikena ilemu a ebpun sa dunia atawa ka kanu 'bpamegkamal lun a natatalanged a 'gkapupus i bagel'in ⁷ka nia nami ibpamandu na su ilemu nu Kadenan a su nakapagena a kahanda nin sa nauget den a timpu. Na inadil'in su entu a ilemu unan pan nu kinapangaden ka enggu tanu makaampit kanu sigay nin. ⁸Na su nia a ilemu na dala isa bu a nakatuntay lun kanu 'bpamegkamal sa dunia ka u mana bu man ka natuntayan nilan na di nilan itutuk kanu kayu a pinambalawaga su Mapulu a lekanin su langun na sigay. ⁹Na mana bun su nakadalem kanu kitab a dala man nakailay atawa ka nakakineg atawa ka nakapagitung kanu manga inadil'u Kadenan kanu manga taw a pegkalimu lun.^j

¹⁰Ugaid'a inipayag'u Kadenan su entu sa lekitanu sia nakanggulalan kanu Suti a Ruh nu Kadenan. Ka dala man di 'gkatawan nu Suti a Ruh nin apia su madalem a kahanda nu Kadenan. ¹¹Ka mana bun su taw, na dala makataw kanu 'gkagkahanda nin u dikena su ginawa nin demun.

ⁱ 2:1 inipangusiat sa lekanu su nakapagena a kahanda nu Kadenan Na nia ukit a kadtalu lun kanu ped a inisulat na *inipangusiat sa lekanu su pantag kanu Kadenan.*

^j 2:9 Mailay i nia sia kanu Kitab a Inisulat'u Nabi Isayas 52 ayat 15; 64 ayat 4.

1 Kurintu 2, 3

Na maitu bun ba su Kadenan, da bun makataw kanu 'gkagkahanda nin u dikena su Suti a Ruh nin. ¹²Na nia ba i natalima tanu na su Suti a Ruh nu Kadenan dikena kanu ngin i sia kanu dunia ka enggu tanu 'gkatuntayan su inenggay nu Kadenan sa lekitanu. ¹³Na ibpamandu nami su entu sa dikena sia kanu ilemu nu manusia ka sia kanu tutulu nu Suti a Ruh. Ka u ngin man i ebpun kanu Suti a Ruh na papedtuntayan nami kanu manga taw a aden kanilan su Suti a Ruh.^k

¹⁴Na su manga taw menem a dala kanilan su Suti a Ruh na di nilan pedtaliman su ngin i ebpun kanu Suti a Ruh kagina sia sa kanilan na kababalan bu su entu enggu di nilan 'gkatuntayan su entu kagina nia bu ukit a katuntay sa entu na sia makanggulalan kanu tabang'u Suti a Ruh. ¹⁵Ugaid'a su taw a aden sa lekanin su Suti a Ruh na katawan nin i kabalapantag'u langun nu ebpun kanu Kadenan. Ugaid'a di menem sekanin katuntayan nu manga taw a dala sa kanilan su Suti a Ruh. ¹⁶Na mana bun su nakadalem kanu kitab a "Entain ba man i makatuntay kanu kapagitung'u Mapulu? Entain ba man i makapamandu sa lekanin?"^l Ugaid'a sekitanu a 'bpamaginugut na natalima tanu su kapagitung a sia luyud kanu kapagitung'u Isa al-Masih.

Su Kinambad-bad'u 'Bpamaginugut sa Kurintu

3 ¹Manga lusud ku sa tian, na kanu san aku pan sa lekanu na di ku pamun sekanu 'gkapamandu sa mana kanu manga taw a aden kanilan su Suti a Ruh ka nia ku pamun kabpamandu sa lekanu na mana su manga taw a sia pamun luyud kanu kamamanusiay ka malubay pamun i paginugut'u kanu Isa al-Masih. ²Na iling-iling'u pegken na dikena pamun kana matua i inenggay ku sa lekanu a pegken ka gatas pamun kagina dikena kanu pamun adil sa entu enggu taman sa saguna na maitu kanu pamun ba ³kagina sia kanu pamun naluyud kanu kamamanusiay a ukit. Ka taman man sa edsisigia kanu pamun sa dikena mapia enggu mamagukag kanu na sia kanu pamun luyud sa kaduduniay enggu su kabpaguyag-uyag'u na sia pamun luyud kanu kamamanusiay. ⁴Ka amaika madtalu nu pamun i "Sia aku kani Bulus," atawa ka "Sia

^k 2:13 Ka u ngin man i ebpun kanu Suti a Ruh na papedtuntayan nami kanu manga taw a aden kanilan su Suti a Ruh Na nia ped a katuntay nu ped a alim kanu nia a ayat na *Na u ngin i ebpun kanu Suti a Ruh na papedtuntayan nami sa ukit a kangadtalu a luyud kanu Suti a Ruh.*

^l 2:16 Mailay i nia sia kanu Kitab a Inisulat'u Nabi Isayas 40 ayat 13.

1 Kurintu 3

aku kani Apulus” na nia nin maena na sia kanu pamun luyud kanu kamamanusiay.

⁵Enduken, entain besen si Apulus enggu entain aku besen a si Bulus? Manga panunugun kami bu nu Kadenan a inusal'in a nakaenggat sa lekanu sa kapaginugut'u sa lekanin. Ipenggulalan nami bu su ngin i sinuguan nu Mapulu kanu uman i isa sa lekami. ⁶Na mana bun su pamumulan, na saki i namula enggu si Apulus menem i namubu lun ugaid'a su Kadenan i napagkasela lun. ⁷Na dikena man nia balapantag su 'bpamula atawa ka su 'bpamubu ka su papegkasela lun a su Kadenan. ⁸Na su kahanda nu 'bpamula enggu su 'bpamubu na isa bu enggu uman i isa kanilan na makatalima sa balas sia luyud kanu ngin i pinggalebek'ilan. ⁹Ka sekami na panunugun kami bu nu Kadenan a pedtabanga sa galebekan sia sa lekanin enggu sekanu menem na mana su 'bpangangawidan nu Kadenan atawa ka su papedtindegen nin a walay.

¹⁰Na sia luyud kanu kapegkagaga a inenggay nu Kadenan sa laki a sinugu nin, na mana bun su mategel a panday na walay na saki i minetad sa udsadan enggu su ped menem i napatalus lun. Ugaid'a apia entain i mapatalus lun mapatindog su entu na dait a 'bpia-pianan nin i kapatindog'in lun. ¹¹Ka dala den man ped a makabetad a udsadan na walay nia tabia na su udsadan a nakabetad den a su Isa al-Masih. ¹²Na aden mapatalus sa entu mapatindog a nia nin usalen na bulawan, pilak enggu muntia a watu. Aden bun mapatalus lun mapatindog sa nia nilan usalen na kayu, utan atawa ka lagami. ¹³Na sia kanu gay a kagkukum na mailay su katigkel'u kinapatindog'ilan lun ka tepengen su entu sia makanggulalan sa apuy. ¹⁴Na su di matutung na makatalima sa balas su mibalay lun. ¹⁵Na su matutung menem na masela a kalugian kanu mibalay lun ugaid'a apia ka maitu na malipuas bun su mibalay a mana bun su taw a nalipuas sia kanu kapegkatutung.

¹⁶Ngintu, di nu katawan i sekanu den su Suti a 'Bpagagaman nu Kadenan ka san den sa lekanu su Suti a Ruh nin? ¹⁷Na apia entain man i minasa kanu pegkalebenan nu Kadenan na binasan nin bun. Ka suti man su pegkalebenan nu Kadenan enggu sekanu su entu.

¹⁸Na di nu pedsalimbut i ginawa nu ka amaika nia nu kapegkailay sa ginawa nu i balaitungan kanu sia kanu mata nu taw na dait a teleni nu su entu ka nia tinemu i dikena kanu balaitungan kanu mata nu taw ka enggu kanu mabaluy a balaitungan sia kanu Kadenan. ¹⁹Kagina su

ilemu sia kanu dunia na da katagan nin sia kanu Kadenan. Ka mana bun su nakadalem kanu kitab a

“Sia nin bun dinulatan su balaitungan kanu kabalaitungan nilan,”^m

²⁰enggu

“Gkatawan nu Mapulu i su itungan nu balaitungan na dala katagan nin.”ⁿ

²¹Tembu ba di dait a imamasela su apia entain a 'gkangaunutan kagina sa lekanu su langun-langun. ²²Na apia saki a si Bulus atawa ka si Apulus enggu si Kipas atawa ka su dunia, su uyag-uyag, su kapatay, su sagugunay enggu su mangauma pan a manga timpu na lekanu langun su entu. ²³Na sekanu na sia kanu nalusud kanu Isa al-Masih enggu su Isa al-Masih menem na sia nalusud kanu Kadenan.

Su manga Sinugu nu Isa al-Masih

4 ¹Kagina ka maitu na nia dait a katimbang'u taw sa lekami na panunugun nu Isa al-Masih enggu sinaligan nu Kadenan sa kapangusiat kanu nakapagena a kahanda nin. ²Na entu pan ka nadталu a sinaligan ka na nia dait na kasaligan ka sa tidtu. ³Na dikena den man balapantag sa laki u ngin i 'gkapagitung'u sa laki atawa ka 'gkapagitung'u ped a taw sa laki. Ka apia saki na dala kawagib ku sa kadталu ku sa mapia atawa ka mawag su ngin i 'gkangguniat ku pantag kanu galebekan ku. ⁴Ka da man katawan ku a makasendit ku kanu ginawa ku. Ugaid'a dikena nia nin maena i da den kalimbanan ku ka su Mapulu bu i labi a pakataw kanu entu. ⁵Tembu ba da kanu muna semugat sa kawagib kanu ped'u taman sa di pan mauma su gay a kambalingan nu Mapulu sia sa dunia. Na sekanin i temayaw sa kanu ngin i manga nakapagena sia kanu malibuteng enggu ipayag'in su manga kahanda nu manga taw a sia kanu atay nilan. Na kanu entu ba a timpu na matalima nu uman i isa su pugi a ebpun kanu Kadenan a makadait sia kanu ngin i pinggula nilan.

⁶Manga lusud ku sa tian, na sia kanu kapianan nu na nia ku inusal a upaman na sekami kani Apulus ka enggu nu katuntayan su maena nu

^m 3:19 Mailay i nia sia kanu Kitab pantag kanu Nabi Ayub 5 ayat 13.

ⁿ 3:20 Mailay i nia sia kanu Manga Sengal 94 ayat 11 sia kanu Kitab Zabur.

1 Kurintu 4

kadtalu a nia a “Di nu ’bpelawani su ngin i nakadalem kanu kitab.” Ka amaika maitu na di nu makamamasela su apia entain a ’gkangaunutan sa labi a mapia kumin kanu ped. ⁷Ngin besen i kambidayan nu kanu ped? Ngin ba i aden sa lekanu a dikena inenggay bu sa lekanu? Na amaika inenggay bu sa lekanu su entu na ngintu ka makamamasela kanu sa mana dikena nu i entu natalima bu?

⁸Nia nu kapegkailay kanu ginawa nu na langun na nasisita nu na san den sa lekanu! Nia nu kataw ka kawasa kanu den enggu pendatu kanu den sa dikena kami nu kaped! Na ngin den i kapia nin u pendatu kanu den ka enggu kami bun makandatu a kaped’u. ⁹Ka su kapegkailay ku lun na sekami a sinugu na ipebpagilay nu Kadenan i sekami i mababa den sa langun a mana su manga taw a sinugat sa kawagib sa kapatay a ipegkuyug sia kanu lusud’u dunia sa kanu adapan nu manga taw enggu kanu manga malaikat. ¹⁰Na sabap sa kabpangusiat’ami pantag kanu Isa al-Masih na nia kapegkailay sa lekami na ’gkangababal. Ugaid’a sekanu menem na nia nu kataw na balaitungan kanu sabap kanu Isa al-Masih. Mangabagel kanu enggu sekami menem na mangalubay. ’Bpagadatan kanu ugaid’a sekami na dikena ’bpagadatan. ¹¹Na sampay saguna na da gaid pegken nami enggu da gaid ’gkainem’ami, di kami gaid pakambalegkas, papegkapasangan kami enggu dala talanged a ’gkagkalebenan nami ¹²taman sa ’bpamantiali kami sa kauyag’ami. Na amaika papegkayan kami nu taw na ibpangeni-ngeni nami i palihalan silan. Amaika ’bpamungkaidanan kami na pedtigkelan nami su entu. ¹³Amaika pedtaluan kami sa dikena mapia na mapia i ipedsompat’ami. Na sampay saguna na ipedtimbang kami sa mana manga puput’u dunia a da katagan nin.

¹⁴Na dikena nia ku kinasulat sa nia sa lekanu i papegkayan ku sekanu ka papata i nia sa lekanu a mana manga wata ku a papedtayan. ¹⁵Ka apia nia nin kaaden i madakel i pedtiakap sa lekanu pantag kanu kabpaguyag-uyag’u sia kanu Isa al-Masih na sakataw bu i madtalu a amanu. Na saki man i nabaluy a ama nu sabap sa naginugut kanu kanu Isa al-Masih sia nakanggulalan kanu Mapia a Tutuma a inipangusiat ku sa lekanu. ¹⁶Tembu ba ’bpangenin ku sa lekanu i ilingi aku nu. ¹⁷Na sabap sa entu na sinugu ku san sa lekanu si Timuti a papedtayan ku a wata ku sa paginugut enggu ’gkasaligan sia kanu Mapulu a su Isa al-Masih. Na sekanin i mapatadem sa lekanu kanu ukit a kabpaguyag-uyag ku sia kanu

Isa al-Masih a mana bun su ibpamamandu ku kanu langun na lumpukan nu 'bpamaginugut sa kanu apia endaw a dalepa a 'gkabpawangan ku.

¹⁸Ugaid'a su ped sa lekanu na 'bpemamasela den gaid ka nia nilan kataw ka di aku den makasan 'bpaluman. ¹⁹Ugaid'a amaika menggay su Kadenan na magan sa magan na seman aku. Na lu ku ba mailay u ngin ba i nanggalebek'ilan sia kanu Kadenan atawa ka pinalay bu silan sa kadtalu. ²⁰Kagina su kapendatu nu Kadenan na dikena sia 'bpagilayn kanu kangadtalu nu taw ka sia 'bpagilayn kanu galebekan sia makanggulalan kanu kabarakat'u Kadenan. ²¹Na ngin i tinemu nu? Seman aku a aden it'in a ibpametay^o atawa ka seman aku sa aden kananaw nin enggu kakalimu nin?

Su Kasugat sa Kawagib kanu Taw a Penggula sa Kamustakilan

5 ¹Na nia nin kabantang na aden nakapanudtul sa laki sa aden pedsina san sa lekanu a ipeditiwalay nin su kaluma nu ama nin. Na apia su manga taw a dikena 'bpamaginugut kanu Kadenan na dikena nilan pedsugutan su manga maitu ba. ²Na sekanu na 'bpamamasela kanu pan apia maitu i 'gkanggula nu san! Dikena ba nia dait sa entu na 'gkalidu i ginawa nu enggu nia dait na pinamugaw nu den su entu a taw? ³⁻⁴Na apia dala aku man san sa lekanu na kaped aku nu bun sia makanggulalan kanu Suti a Ruh.^p Na kagina ka mana kaped aku nu bun na sia kanu ingala nu Mapulu a su Isa al-Masih na pedsugaten ku sa kawagib su taw a entu a penggula sa maitu ba. Na itagu nu sa ginawa i uman kanu pendidilimudan na kaped aku nu. Na sia kanu kapegkagaga a inenggay nu Mapulu tanu a su Isa al-Masih ⁵na ipalad'u den kanu bagel'u Saitan su entu ba a taw ka enggu mabinasa su badan^q nin ka aden a entu na malipuas bun sekanin sia kanu kambalingan nu Mapulu a su Isa al-Masih.

⁶Na dikena mapia i kabpemamasela nu a nan. Ngintu, di nu 'gkatawan i su paidu bu a pakembang a makasimbul kanu inadum na makapakembang'in su langun nu inadum? ⁷Tembu ba iawa nu su entu

---

^o 4:21 **aden it'in a ibpametay** Na nia maena nu nia na iling-iling'u lukes na pembetayn nin su wata nin asal'a makapatidtu nin.

^p 5:3-4 **Na apia dala aku man san sa lekanu na kaped aku nu bun sia makanggulalan kanu Suti a Ruh.** Nia maena nu nia sia kanu kapegkasabut'u manga ped a alim na *Na apia dala aku san sa lekanu na timbang a kaped aku nu bun ka 'gkapagitung ku sekanu.*

^q 5:5 **badan** Nia kapegkasabut'u ped a manga alim kanu maena nu nia na *kamamanusiay.*

a pakembang^r ka enggu kanu pakailing sa kanu bagu a inadum a da pakembang'in ka nabagu kanu den man sia kanu kinanggihad'u Isa al-Masih kanu umul'in a kurban kanu Kadenan^s a mana bun su bili-bili a inigkurban kanu timpu nu Kanduli nu Kalipuas. ⁸Kagina ka maitu na idsela-sela tanu su entu sa dala den su manga pakembang a entu a mana su kamustakilan a galebek enggu su ped pan a manga kabaladusan ka nia den aden kanu entu a kanduli na su pan a dala pakembang'in a mana su senep sa atay a kapaginugut enggu katidtu.

⁹Na nalabit ku bun man kanu paganay a sulat ku sa lekanu i da kanu semimbul kanu manga taw a pedsisina. ¹⁰Ugaid'a dikena nia ku pedtalun sa lekanu a di nu simbulan na su langun den nu taw sa dunia a pedsisina atawa ka su di mangasukul enggu su manga tanegkawn atawa ka su manga pedsimba sa balahala ka nia bu ukit a kaabung sa langun nu entu na amaika awan nu i dunia. ¹¹Ugaid'a nia ku ba a entu pedtalun sa lekanu a di nu simbulan na su manga taw a pedtalun sa manga suled sa paginugut inunta na pedsisina, di mangasukul, pedsimba sa balahala, masudi, palalangut enggu tanegkawn. Na su maitu ba a manga taw na di nu a benal semimbuli apia sia kanu kapegkan nilan.

¹²⁻¹³Da man kawagib tanu sa kasugat sa kawagib kanu manga taw a dikena 'bpamaginugut ka su Kadenan bu i mataw semugat kanilan sa kawagib. Nia bu aden kawagib tanu lun sa kasugat sa kawagib na su manga taw bu a 'bpamaginugut. Na nia nakadalem kanu kitab na "Paawan su manga taw a penggalebek sa mawag."^t

Su Kagkukum kanu Suled sa Paginugut

6 ¹Na amaika aden sa lekanu i aden di nin ibpagayun kanu ped'in, na ngintu ka matika nu a benal mananggit lu kanu 'bpamimitialan a dikena 'bpamaginugut kanu Kadenan? Dikena nu pan lu 'bpananggiten kanu pagidsan nu a 'bpamaginugut. ²Ngintu, di nu 'gkatawan i sia kanu Mauli a Gay na su 'bpamaginugut i kemukum kanu dunia? Na amaika maitu na ngintu ka di nu magaga kemukum su manga maya bu a di

^r 5:7 Su pakembang sia na su kapembaladusa.

^s 5:7 nabagu kanu den man sia kanu kinanggihad'u Isa al-Masih kanu umul'in a kurban kanu Kadenan Nia nin maena na naampun den su kabaladusan nilan sabap kanu kinanggihad'u Isa al-Masih kanu umul'in.

^t 5:12-13 Mailay i nia sia kanu Diutirunumi 17 ayat 7 sia kanu Kitab Taurat.

1 Kurintu 6

'bpagayunan? ³Di nu 'gkatawan i apia su manga malaikat na sekitanu bun a 'bpamaginugut i kemukum kanilan? Na nia nu pan a entu di 'gkagaga pegkukum i kadsalilidan bu a di 'bpagayunan? ⁴Na amaika aden manga maya ba a di nu 'bpagayunan kanu kaped'u na ngintu ka lu nu pan 'bpananggiten su entu kanu manga taw a dala malusud kanu umpungan nu 'bpamaginugut? ⁵Na pedtalun ku i nia sa lekanu ka enggu nu 'gkatun i kaya nu ka basaula den menem i apia sakataw sa lekanu a 'bpamaginugut na dala demun makagaga kemukum kanu di 'bpagayunan nu uman i isa kanu ped'in. ⁶Ka nia nu man penggulan na ipegkukum'u su suled'u sa paginugut enggu lu nu silan ipegkukum kanu 'bpamangukum a dikena 'bpamaginugut.

⁷Na su kapegkukum'u kanu suled'u bun sa paginugut na dala ped a pedtabanan ka sekanu bun. Ngintu ka dikena nu pan nia penggulan i pedtigkelan nu su manga taw a penggula sa lekanu sa mawag enggu pedsalimbut sa lekanu? ⁸Ka nia pan mula na sekanu bun mismu i pedsalimbut enggu penggula sa mawag. Apia kanu manga suled'u sa paginugut na penggulan nu i entu kanilan. ⁹Ngintu, di nu 'gkatawan i su penggula sa mawag na di makalusud kanu kapendatu nu Kadenan? Da kanu man mapapagakal, ka di man a benal makalusud kanu kapendatu nu Kadenan su manga taw a pedsisina, su manga taw a pedsimba sa balahala, su manga pegkikiuga atawa ka su malilini sa pagidsan nin bun a mama. ¹⁰Maitu bun su manga taw a tanegkawn enggu su di mangasukul apeg den nu manga taw a palalangut enggu su mangasudi taman den kanu manga taw a salimbuten. ¹¹Na su maitu ba a manga galebek na penggulan bun nu manga ped sa lekanu kanu paganay ugaid'a saguna na ginagasan den su dusa nu, sinuti kanu den enggu initimbang kanu den sa ikelas sia nakanggulalan kanu ingala nu Mapulu a su Isa al-Masih enggu kanu Suti a Ruh nu Kadenan tanu.

Su Badan nu 'Bpamaginugut

¹²Su ped sa lekanu na nia nin pedtalun na "Gkaalus sa laki i enggulan ku su langun." Ugaid'a nia ku madtalu sa entu na dikena langun nu entu na makagkapia. Na saki na apia mapakay pan a enggulan ku i apia ngin na di ku pedsugutan sa maulipen aku nu entu. ¹³Na aden bun pedtalu sa lekanu sa "Su pegken na inumbal asal'a makadalem kanu tian enggu su tian na pendaleman sa pegken." Na nia

ku menem madtalu sa maitu ba na magidsan su tian enggu su pegken na pembinasan bun i entu nu Kadenan. Ugaid'a dikena man pinangaden su badan asal'a mausal sa kadsina ka pinangaden su entu asal'a mausal sia kanu Mapulu enggu su Mapulu menem i pegkakataw kanu badan. ¹⁴Na su badan tanu na pambibiagen nu Kadenan a mana bun su kinapambibiag'in kanu Mapulu sia nakanggulalan kanu kabarakat'in. ¹⁵Ngintu, di nu 'gkatawan i su badan tanu na nalusud sia kanu Isa al-Masih? Tembu ba di a benal mapakay a usalen tanu su badan tanu kanu manga sundal. ¹⁶Ngintu, di nu 'gkatawan i su taw a usalen nin i badan nin kanu manga sundal na timbang a naisa sekanin kanilan? Ka mana bun su nakadalem kanu kitab a "Idtampung'in su kaluma nin sa mana sakabadan bu silan."^u ¹⁷Na amaika naisa tanu den kanu Mapulu tanu a su Isa al-Masih na naisa bun su pamusungan' tanu sa lekanin. ¹⁸Tembu ba tangkai nu su kadsina ka su ped a kabaladusan na dala lakit lambay nin kanu badan ugaid'a su taw a pedsina na pembaladusa kanu badan nin. ¹⁹Na dait a katawan nu i su badan nu na pegkalebenan nu Suti a Ruh nu Kadenan a natalima nu ebpun sa lekanin. Na dikena den lekanu su badan nu ka kanu Kadenan den ²⁰ka tinebus kanu nin sa masela^w tembu ba usal'u su entu sa ukit a mapugi su Kadenan.

Su Makapantag kanu 'Gkalumaya

7 ¹Makapantag menem kanu inisulat'u a "Labi a mapia kanu mama i di embalagiuma." ²Ugaid'a sabap kanu sasat a kapedsina na nia dait kanu uman i mama na aden kaluma nin. Na maitu bun ba su uman i babay. ³Na su mama na dait a inggulalan nin kanu kaluma nin su ngin i nakaalus kanu 'gkalumaya, na maitu bun ba su babay kanu kaluma nin. ⁴Ka su babay na dikena den sekanin i pegkakataw kanu badan nin ka su kaluma nin den. Maitu bun ba su mama na dikena den sekanin i pegkakataw kanu badan nin ka su kaluma nin den. ⁵Na di dait

^u 6:16 Ebpun i nia sia kanu Manga Awal 2 ayat 24 sia kanu Kitab Taurat.

^v 6:17 **naisa bun su pamusungan** Nia nin maena na naisa tanu kanu Isa al-Masih sia makanggulalan kanu Suti a Ruh nin taman sa mana naisa bun su pamusungan tanu lun.

^w 6:20 Su **tinebus kanu nin sa masela** sia na nia nin maena na su lugu nu Isa al-Masih mismu i nakatebus kanu taw sia kanu kabaladusan nilan. Ka sabap kanu kinambaladusa nu taw na sia tanu naluyud kanu saitan. Mailay su nia sia kanu Inipayag 5 ayat 9 sia kanu Kitab Injil.

1 Kurintu 7

a idsingit'u uman i isa su kambalagiuma nin kanu kaluma nin nia tabia na napagayunan nilan i di nilan pan enggulan su entu ka 'bpangadap pan silan kanu Kadenan. Ugaid'a u maipus den su entu, na mapakay a imbalagiuma nin menem su kaluma nin ka tabia bun ka di makakumpen sa ginawa na masasat'u Saitan.^x 6Na dikena ku ipedsugu i di pan a entu kambalagiuma ka laki bu i entu a itungan. 7Na u mana bu man ka mapakay na nia ku pan tinemu i su langun nu taw na makapagidsan sa maya ba sa laki a nia, ugaid'a uman i isa na embibidaya i inenggay lun nu Kadenan a kapegkagaga.

8Na nia ku menem madtalu sa lekanu a dala kaluma nin atawa ka su manga balu na nia mapia i da kanu den 'gkaluma a maya ba sa laki a nia. 9Ugaid'a amaika di nu 'gkagaga pegkumpen su ginawa nu na dait a 'gkaluma kanu ka nia tinemu i 'gkaluma kanu kumin sa makandusa kanu sabap kanu di 'gkagaga a kiug'a ginawa nu.

10Sekanu menem a aden kaluma nin, na nia ku ipedsugu sa lekanu enggu nia bun ba i kasuguan nu Mapulu na su babay na di dait a imbelag'in su kaluma nin. 11Ugaid'a amaika embelag bun sekanin na di dait a 'gkaluma sekanin 'bpaluman ugaid'a mapakay a embalinganan nin su kaluma nin. Na maitu bun ba su mama, di bun dait a imbelag'in su kaluma nin.

12Na nia ku menem madtalu kanu apia entain a mama a aden kaluma nin a di 'bpaginugut ugaid'a di pegkiug pebpitas su kaluma nin a entu sa lekanin na di dait a imbelag'in su entu. Na laki bu i nia a itungan, dikena ebpun kanu Mapulu. 13Na maitu bun ba su babay, di nin bun dait a imbelag su kaluma nin a di 'bpaginugut amaika di pegkiug pebpitas sa lekanin. 14Kagina su mama a di 'bpaginugut na pedtaliman nu Kadenan sabap kanu kaluma nin a 'bpaginugut, na maitu bun ba su babay na pedtaliman bun sabap kanu kaluma nin a 'bpaginugut. Ka amaika dikena maitu na di matalima su manga wata nilan. Ugaid'a sabap sa aden kanu manga lukes'ilan i 'bpaginugut na matalima bun silan.^y 15Ugaid'a amaika su di 'bpaginugut a kaluma ka sekanin den i miug embelag na padtadayn den kanu entu a kiug'in. Na amaika maitu,

---

^x 7:5 di makakumpen sa ginawa na masasat'u Saitan Na nia maena nu nia na amaika su taw ka di nin magaga kemumpen i ginawa nin na makadsina atawa ka makagkiuga.

^y 7:14 Na dikena nia maena nu nia a ayat i makasulega su kaluma a di 'bpaginugut sabap kanu kaluma nin a 'bpaginugut atawa ka makasulega su manga wata sabap kanu lukes'in a 'bpaginugut.

1 Kurintu 7

na su 'bpaginugut a kaluma nin na mapukas sekanin kanu kaluma nin a entu. Na su Kadenan na nia nin kalilian na makapaguyag-uyag tanu sa aden kalilintad'in. ¹⁶Ka aden a entu na sia kanu kapedtiwalay nilan na su mama na maumbal a ukit sa kapaginugut'u kaluma nin, na maitu bun ba su babay kanu kaluma nin.

¹⁷Na uman i isa sa lekanu a 'bpamaginugut na u ngin i kambebetad a inenggay sa lekanu nu Mapulu sa kanu timpu a kinaenggat'u Kadenan sa lekanu sa kapaginugut na entu den ba i papanalus'u. Na nia bun ba i inisugu ku kanu langun na lumpukan nu 'bpamaginugut. ¹⁸Na upama ka su taw a napaletak^z den kanu timpu a kinaenggat'u Kadenan lun sa kapaginugut na di den dait a bagun nin pan su entu. Na amaika menem ka da pan sekanin mapaletak na di den dait a mapapaletak pan sekanin. ¹⁹Kagina dikena den man balapantag u napaletak ka atawa ka dala, ka nia den balapantag na su kanggulalan kanu manga kasuguan nu Kadenan. ²⁰Tembu uman i isa sa lekanu na u ngin i kambebetad'u sa kanu timpu a kinaenggat'u Kadenan sa lekanu sa kapaginugut na entu den ba i papanalus'u. ²¹Na amaika su timpu a kinaenggat'u Kadenan sa leka sa kinapaginugut ka nia nin natabuan na ulipen ka na di ka den 'bpagitunga su entu ugaid'a amaika menem ka aden ukit sa makambaya-baya ka kanu kaulipen nengka na enggula ka su entu. ²²Kagina su taw a ulipen kanu timpu a kinaenggat lun sa kinapaginugut kanu Mapulu na nakambaya-baya den sia kanu Mapulu. Na maitu bun ba su taw a dikena ulipen kanu timpu na kinaenggat lun sa kapaginugut na nabaluy a ulipen nu Isa al-Masih. ²³Tembu da kanu mapaulipen kanu apia entain ka tinebus kanu man sa masela. ²⁴Manga lusud ku sa tian, na u ngin kanu kanu kinaenggat'u Kadenan sa lekanu na entu den ba i papanalus'u sia kanu adapan nu Kadenan.

Su manga Taw a Dala Kaluma nin

²⁵⁻²⁶Na pantag menem kanu manga laga na nia ku madtalu sa lekanu ugaid'a dikena i nia inisugu nu Mapulu ka laki bu a itungan: Na sabap

---

^z 7:18 Su **napaletak** sa basa a Tagalog na *natuli*. Balapantag a benal i nia ba kanu adat-betad'u manga taw a Yahudi kagina nia ba su inenggay nu Kadenan a tanda nu kapasadan nin kanu Ibrahim. Na sampay saguna na napagadat den nu manga Yahudi i su kapapebpaletak na tanda nu kapasadan enggu tanda sa isa sekanin a Yahudi. Na madakel pan i kasabutan tanu makapantag sa nia sia kanu *Maena nu Mangadalem a Kadtau kanu Kitab* a mailay kanu kapupusan nu nia a kitab.

1 Kurintu 7

kanu kapasang'u 'gkatamanan na nia mapia na da kanu den pegkaluma. Ugaid'a apia laki bu i entu a itungan na sabap kanu dala idsan nin a kapegkalimu nu Mapulu na nabaluy aku a 'gkasaligan. ²⁷Na su manga mama menem a aden kaluma nin na di nu ipembelag su kaluma nu. Na su dala menem na di nu den 'bpangilay i kagkaluma nu. ²⁸Ugaid'a amaika pegkaluma kanu menem na di kanu bun pakandusa. Na maitu bun ba su manga laga na di bun silan pakandusa u 'gkaluma. Ugaid'a entu bu ba, ka su aden kaluma nin na madakel i lidu na ginawa nin. Na nia ku kalinian na malepas kanu kanu entu ba a lidu na ginawa.

²⁹Manga lusud ku sa tian, na nia maena nu pedtalun ku a nia na sabap sa paidu bu i kutika na di nu den gaid 'bpagibped i kutika nu sa kapagitung'u pantag kanu kaluma nu, ³⁰na su 'bpamanguliang na di den gaid maguguliang, su 'gkangagalaw na di den gaid enggalaw-galaw enggu su 'bpamamasan na di nin den gaid pagitungen su kaaden nin. ³¹Na apia ngin i penggulan sia sa dunia na di den gaid ayadan ka langun nu nia na pedsagad bu.

³²Nia ku 'gkalinian na malepas kanu kanu lidu na ginawa. Upama su mama a dala kaluma nin na nia nin 'gkadtulan na su manga galebekan kanu Mapulu enggu panun i kasuat'in kanu Mapulu. ³³Ugaid'a su mama a aden kaluma nin na nia nin 'gkadtulan na su makapantag kanu ngin i sia kanu dunia enggu panun i kasuat'in kanu kaluma nin, ³⁴na sabap sa entu na 'gkabad su itungan. Na su babay a dala kaluma nin na nia nin 'gkadtulan na su manga galebekan kanu Mapulu ka enggu magidsan pan i badan nin enggu itungan nin na sia bu kanu Kadenan. Ugaid'a su babay a aden kaluma nin na nia nin 'gkadtulan na su makapantag kanu ngin i sia sa dunia enggu panun i kasuat'in kanu kaluma nin.

³⁵Na nia ku kapedtalu sa nia na lekanu bun a kapianan, dikena nia nin maena i pegkumpenen ku sekanu sa kagkaluma nu ka nia ku bu kalinian na makapaguyag-uyag kanu sa ngin i dait enggu di maangga su kapenggalebek'u kanu galebekan kanu Mapulu.

³⁶Na amaika su mama ka di nin den 'gkakumpen i ginawa nin kanu balay nin enggu nia nin kapegkailay lun na dait a pakawingan nin den na italus'in su entu ka dikena bun i entu kabaladusan enggu dait bun su entu. ³⁷Ugaid'a amaika menem ka nia kapagitungan nu mama i di den sekanin 'gkaluma ka 'gkagaga nin bun pegkumpen su ginawa nin enggu entu ba i 'gkatelangan na ginawa nin na mapia bun su entu a

napagitung'in. ³⁸Na mapia bun i 'gkaluma sekanin ugaid'a labi a mapia u di den sekanin 'gkaluma.

³⁹Na su babay na nakaiket sekanin kanu kaluma nin taman a bibiag pan su kaluma nin. Ugaid'a amaika matay den su kaluma nin na makapukas den sekanin kanu kaluma nin. Na mapakay den sekanin a 'gkaluma 'bpaluman sa mama bu a 'bpaginugut kanu Mapulu a su Isa al-Masih. ⁴⁰Ugaid'a sia bu sa laki, na labi i kapia nin sa lekanin amaika di den sekanin 'gkaluma 'bpaluman. Na su kapegkailay ku lun na nia bun ba i ibpamandu nu Suti a Ruh sa laki.

Su manga Pegken a Ibpagapal kanu manga Pegkakadenanen

8 ¹Na su makapantag sa pegken a iniapal sa manga pegkakadenanen: Na katawan tanu i aden sa lekitanu langun su kasabut sa entu. Na su kasabut na aden a entu na pakapasundul kanu taw sa kamamasela nin. Ugaid'a su kakalimu na makapagkabagel kanu taw. ²Na apia entain a taw i nia nin kapegkailay kanu ginawa nin na sekanin i aden sabut'in na nia nin kabantang na su entu a taw na da pamun sabut'in kanu ngin i dait a sabutan nin. ³Ugaid'a apia entain i pegkalimu kanu Kadenan na pegkilalan sekanin nu Kadenan.

⁴Na su kapegkan a entu kanu iniapal kanu pegkakadenanen na 'gkatawan tanu bun man i su manga pegkakadenanen na dikena i nan tidtu, ka kaisa-isa nin bu su Kadenan. ⁵Na apia paman aden madtalu a manga kadenan sa langit atawa ka sa lupa enggu madakel i pedtawagen a pegkakadenanen atawa ka manga mapulu, ⁶na sia sa lekitanu na su Kadenan na kaisa-isa nin bu a su Ama a nangaden kanu langun-langun enggu 'bpaguyag-uyag tanu sa makasuat lun. Na maitu bun ba su Mapulu tanu a su Isa al-Masih na kaisa-isa nin bu. Sia nakanggulalan sa lekanin su kinapangaden kanu langun-langun enggu sia bun nakanggulalan sa lekanin su kinatalima tanu kanu uyag-uyag.

⁷Ugaid'a dikena langun na pakatuntay sa entu. Ka aden pamun manga taw a sabap sa layam silan sa entu a galebek na amaika pegkan silan kanu iniapal sa pegkakadenanen na nia nilan 'gkanggiginawa na lusud pamun silan sa kapedsimba sa pegkakadenanen. Na sabap sa kabpangandam'a ginawa nilan a entu na 'gkadtalu na ginawa nilan i mawag i penggulan nilan. ⁸Na su pegken man na dikena i nia 'gkabaluy a pakapasupeg sa lekitanu kanu Kadenan, magidsan pan i kanen tanu

atawa ka dili na dikena i nia 'gkabaluy a pakagkawag sa lekitanu enggu dikena bun pakapagkapia sa lekitanu sia kanu Kadenan.

⁹Ugaid'a pangingati nu i su kapembaya-baya nu sa kakan sa apia ngin na kadsabapan na kambaladusa nu malubay pamun i salig'in.

¹⁰Ka upama ka seka a aden sabut'in ka nailay ka nu da pamun sabut'in a pegkan kanu iniapal lu kanu ludep'u pedsimban kanu manga pegkakadenanen na timbang a pinangenggat'engka silan sa kakan nilan sa entu. ¹¹Na sabap kanu kasabut'engka a entu na pakasundul'engka sa kabinasan nin su malubay i salig'in a isa bun sekanin a sabapan a kinanggihad'u Isa al-Masih kanu umul'in. ¹²Na pakandusa ka kanu Isa al-Masih sabap sa nakandusa ka kanu suled'engka sa paginugut sa kinapanggula nengka lun sa sungkang kanu ginawa nin. ¹³Na kagina ka maitu, amaika su pegken bu i sabapan na kapendusa nu suled sa kapaginugut na di aku den keman sa manga sapu asal'a di ku sekanin makapandusa.

Su manga Kawagib enggu su Galebekan nu manga Sinugu

9 ¹Na ngintu, dikena ba aden baya-baya ku? Dikena ba isa aku a pinamili a sinugu enggu pibpayagan aku demun nu Mapulu tanu a su Isa al-Masih? Dikena ba nalusud kanu kanu Mapulu sia nakanggulalan sa laki? ²Na amaika sia kanu ped ka dikena aku nilan pegkilalan a pinamili a sinugu ugaid'a mana i sia sa lekanu na sinugu aku ka su kinapaginugut'u kanu Isa al-Masih i amadan sa entu.

³Na nia ku madtalu kanu manga taw a nan a 'bpangingidsa pantag sa laki na ⁴ngintu, dala besen kawagib'ami a makatalima sa makan enggu mainum? ⁵Dikena ba aden bun kawagib'ami sa kapaunut sa kaluma a 'bpaginugut bun a mana bun su pinggula ni Kipas enggu su manga suled'u Mapulu taman den kanu ped pan a sinugu? ⁶Na ngintu, sekami bu besen kani Barnabas i dala kawagib'in sa katelen sa kapangilay sa kauyag'in? ⁷Aden ba sundalu a sekanin pan i penggastu kanu galebekan nin? Aden ba namula sa ubas a di mapakay a keman kanu unga nu pinamula nin a ubas? Enggu aden ba pedtuganul sa bili-bili a di mapakay a minem sa gatas'u pedtuganulen nin a bili-bili?

⁸Na su pedtalun ku a nia na dikena bu i nia matag kapagitung'u manusia ka nakadalem bun i nia kanu kitab. ⁹Ka nia man nakadalem kanu kasuguan nu Musa na "Di ka pedsukuba su ngali nu sapi gay

1 Kurintu 9

nin pengguna.”^a Na ngintu, su manga sapi i pedtalun nu Kadenan sia? ¹⁰Dikena, ka sekitanu a manga taw su entu. Na sabap man sa lekitanu i kinasulat sa entu kagina apia entain a taw i pendadu atawa ka pengguna na pakapanginalap sa kaumunan silan kanu penggalebeken nilan a entu. ¹¹Na amaika sekami ka sinemaud san sa lekanu sa palihala a dikena matakapala, na ngintu masela den gaid amaika makapagagani kami san sa lekanu kanu matakapala a manga palihala nu? ¹²Na amaika su ped a 'bpamangusiat ka aden bun kawagib'ilan a makatalima sa manga tabang a ebpun sa lekanu, na labi lawan kami den. Ugaid'a apia ka maitu na da nami usala su entu a kawagib'ami ka makin kami tinemigkel kanu apia ngin asal'a da makaungen kanu kapayapat'u Mapia a Tutuma makapantag kanu Isa al-Masih. ¹³Na dikena ba su manga taw a gumagalebek kanu Suti a 'Bpagagaman na pakatalima silan sa makan ebpun kanu Suti a 'Bpagagaman enggu su manga gumagalebek kanu pegkurbanan na aden umun nilan kanu inigkurban? ¹⁴Na maitu bun ba su 'bpangusiat kanu Mapia a Tutuma, inisugu nu Mapulu sa dait a makatalima bun silan sa makauyag'ilan ebpun kanu manga 'bpangusiatan nilan. ¹⁵Ugaid'a da ku usala su entu a manga kawagib enggu dikena ku sekanu pidsulatan asal'a kaenggan aku nu. Ka nia ku tinemu i matay aku kumin sa maawa sa laki su entu a makamamasela ku. ¹⁶Na di aku man makamamasela sa kanu kabpangusiat ku kanu Mapia a Tutuma kagina galebekan ku i entu a nakasangan sa laki. Na duan-duan ku den amaika di ku makapangusiat su Mapia a Tutuma. ¹⁷Na amaika laki bu a kiug i kapenggula ku sa nia na dait a aden matalima ku a balas. Ugaid'a penggulan ku i nia ka nia ba i galebekan ku a inisalig sa laki nu Kadenan. ¹⁸Na amaika maitu na ngin basi i balas ku? Nia ku balas na makapangusiat ku su Mapia a Tutuma sa da bayad'in, apia nia nin kaaden i aden kawagib ku sa katalima sa bayad kanu kabpangusiat ku kanu entu.

¹⁹Na apia dikena aku ulipen na napaulipen aku kanu apia entain ka enggu madakel i mapangenggat ku sa kapaginugut. ²⁰Na sia kanu manga taw a pagidsan ku a Yahudi na naguyag-uyag aku

---

^a 9:9 Di ka pedsukuba su ngali nu sapi gay nin pengguna. Na nia maena nu nia na aden umun nu sapi kanu penggunun nin. Ebpun i nia sia kanu Diutirunumi 25 ayat 4 sia kanu Kitab Taurat.

sia kanu ukit'ilan asal'a mapangenggat ku silan. Apia nia nin kaaden i dikena aku den nasakup'u kasuguan nilan na 'bpaguyag-uyag aku sa kanu entu a ukit'ilan ka enggu ku silan mapangenggat sa kapaginugut. ²¹Na sia menem kanu manga taw a da masakup'u kasuguan a su manga taw a dikena-Yahudi na naguyag-uyag aku sa mana kanilan a da masakup'u kasuguan asal'a mapangenggat ku silan sa kapaginugut. Ugaid'a dikena nia nin maena i dikena aku nasakup'u kasuguan nu Kadenan ka 'bpaginugutan ku su manga kasuguan nu Isa al-Masih. ²²Na sia menem kanu manga malubay pamun sa paginugut na iniluyud ku i ginawa ku kanilan asal'a makapagkabagel ku silan. Na ibpeluyud ku i ginawa ku kanu apia entain a taw ka aden a entu na makapalipuas ku su ped kanilan sa apia ngin a ukit. ²³Na penggulan ku su langun nu nia ka enggu makapayapat su Mapia a Tutuma ka enggu aku makaampit kanu palihala nu entu.

Su Kabibit kanu Ginawa

²⁴Ngintu, di nu katawan i sia kanu kapegkuya na langun nu pakukuya na 'bpaginapas sa kapanaban nin ugaid'a sakataw bu kanilan i 'bpanaban? Tembu sekanu na paginapas kanu sa mana su pakukuya ka enggu nu makua su balas'u. ²⁵Na langun na 'bpagamung sa kapedsigi na pembibiten nilan i ginawa nilan sa kakumpen lun asal'a manaban silan. Na penggulan nilan i entu ka enggu nilan makua su balas'ilan a balas a 'gkabinasa bun. Ugaid'a su lekitanu a makua a balas na di 'gkabinasa taman sa taman. ²⁶Tembu saki na dikena aku pedtalaguy sa dala 'bpaginapasesen na ginawa ku atawa ka mana su pasusuntuk a dikena sambel i 'gkasuntuk'in. ²⁷Na pembibiten ku i ginawa ku enggu pegkumpenen ku sa tidtu-tidtu ka tabia bun ka sia kanu kaipus ku mangusiat kanu Mapia a Tutuma na saki i kadalanan na balas.

Su Nanggula nu manga Kalukesan a Nabaluy a Upaman sa lekitanu

10 ¹Manga lusud ku sa tian, na nia ku kalinian na katawan nu su nanganggula nu manga kaapuan tanu a manga Israil. Na langun nilan na tinapid'u Kadenan sa ukit a kinapamagatag-atag'u gabun kanilan taman sa nakalipag silan langun kanu midsisi a lagat. ²Na sia nakanggulalan kanu kinapamagatag-atag'u gabun a entu kanilan enggu kanu kinalipag'ilan kanu midsisi a lagat na mana silan nasalawatan sa

1 Kurintu 10

mabaluy a manga taw nu Musa.^b ³Na langun nilan na nakakan kanu pegken a initulun nu Kadenan.^c ⁴Nakainem bun silan langun kanu ig a initulun nu Kadenan a pinatuga nin ganat kanu watu^d a midtatanggunut kanilan. Na su watu a entu na su Isa al-Masih. ⁵Ugaid'a apia ka maitu na kadakelan kanilan i da kasuati nu Kadenan tembu ba namamatay silan kanu tawan-tawan a dalepa.

⁶Na su langun nu entu a nanggula na pabpagingat sa lekitanu asal'a di tanu den makapaginagkay sa kanggula sa mawag a mana su pinggula nilan. ⁷Na da kanu semimba sa manga pegkakadenanen a mana su pinggula nu ped kanilan, ka nia nakadalem kanu kitab na "Su manga taw na namegkan enggu namanginem taman sa midsisigalaw silan sa subela."^e ⁸Na di tanu a benal edsisina a mana su pinggula nu ped kanilan tembu duapulu enggu telu ngibu i minatay kanilan sa kanu nakasagay bu.^f ⁹Na di tanu bun batalun su Isa al-Masih a mana su pinggula nu ped kanilan tembu nabinasa silan sabap sa kinatuka na nipay kanilan.^g ¹⁰Na di tanu bun embuku a mana su pinggula nu ped kanilan tembu ba pinangimatayan silan^h nu malakalemot.ⁱ

¹¹Na nanggula su langun nu entu asal'a maumbal a upaman sa lekitanu enggu inisulat su entu ka enggu mabaluy a tutulu sa lekitanu a manga taw a 'bpaguyag-uyag sa saguna a timpu a mangagan den su kapegkapupus'u langun-langun. ¹²Tembu mangingat su apia entain a taw a sia kanu ginawa nin na nakadtindog sekanin sa mabagel ka aden a entu na basi maudtang. ¹³Na su langun nu bataluan sa lekanu na 'gkadsalilidan bun a bataluan kanu manusia. Ugaid'a matidtu man su Kadenan enggu di nin man isugut a mabatalu kanu sa di nu magaga. Na u makauma sa lekanu su batalu, na sekanin bun i mumbal sa ukit asal'a katigkelan nu su entu.

^b 10:1-2 Su linabit'i Bulus sia na su kinaliu nu taw a Israil kanu Egypt kanu timpu nu Nabi Musa. Mabatia su makapantag kanu kinapamagatag-atag'u gabun enggu kinadsisi nu lagat sia kanu Kinaliu 13 ayat 20 taman sa 22; 14 ayat 21 taman sa 22 sia kanu Kitab Taurat.

^c 10:3 Mailay i nia sia kanu Kinaliu 16 sia kanu Kitab Taurat.

^d 10:4 Mailay i nia sia kanu Kinaliu 17 ayat 1 taman sa 7 enggu Manga Bilangan 20 ayat 2 taman sa 11 sia kanu Kitab Taurat.

^e 10:7 Ebpun i nia sia kanu Kinaliu 32 ayat 1 taman sa 6 sia kanu Kitab Taurat.

^f 10:8 Mailay i nia sia kanu Manga Bilangan 25 ayat 1 taman sa 9 sia kanu Kitab Taurat.

^g 10:9 Mailay i nia sia kanu Manga Bilangan 21 ayat 5 taman sa 9 sia kanu Kitab Taurat.

^h 10:10 Mailay i nia sia kanu Manga Bilangan 16 ayat 41 taman sa 50 sia kanu Kitab Taurat.

ⁱ 10:10 malakalemot Sia sa basa a Grik na 'bpaminasakan.

1 Kurintu 10

¹⁴Kagina ka maitu manga papedtayan ku, na tangkai nu su kasimba kanu manga pegkakadenanen. ¹⁵Na sabap sa sekanu a manga taw na balaitungan, na pedtalun ku i nia sa lekanu ka sekanu den i mataw lun magitung u ngin i maena nu manga pedtalun ku a nia. ¹⁶Na su kabpagem tanu kanu tagayan^j a ipedsukul-sukul tanu na dikena ba tanda i entu sa nakaampit tanu kanu lugu nu Isa al-Masih?^k Na su kapegkan tanu kanu pan a pedtebi-tebin tanu na dikena ba i entu tanda sa nakaampit tanu kanu badan nu Isa al-Masih? ¹⁷Na apia madakel tanu na sakabandan tanu bu kagina satiman bu su pan a pidtebi-tebi tanu keman.

¹⁸Na nia nu ilay na su manga taw a Israil. Dikena ba su 'bpamegkan kanu inigkurban na amung silan kanu galebekan sa kapedsimba sia kanu pegkurbanan?

¹⁹Na ngin ba i maena nu pedtalun ku a entu? Su pegkakadenanen taman kanu pegken a iniapal lun na aden ba kabarakat'in? ²⁰Dala, ugaid'a nia ku pedtalun sa lekanu na su manga pegken a entu na iniapal'ilan kanu manga saitan, dikena kanu Kadenan. Na di ku kalilinian i makaluyud kanu kanu manga saitan. ²¹Na di mapakay a minem kanu kanu tagayan nu Mapulu^l enggu minem kanu bun kanu tagayan nu manga saitan.^m Di bun mapakay a keman kanu kanu pegkanaan nu Mapulu enggu keman kanu bun kanu pegkanaan nu manga saitan. ²²Ka amaika maitu na pakapapangalikud tanu su Mapulu. Na ngintu, sekitanu pan besen i mabagel kumin sa lekanin?

Su Kanggalebek kanu Ngin i Makapugi kanu Kadenan

²³Nia kadtalu nu ped na "Mapakay a enggulan tanu su apia ngin a pegkiugan tanu," ugaid'a dikena langun na entu na makagkapia enggu makagkabagel kanu taw. ²⁴Di tanu pagitungen i endaw bu i makagkapia

---

^j 10:16 Na su kadtalu sia a kabpagem kanu tagayan enggu su kapegkan kanu pan na nia nin maena na penggulan nilan i entu a tademan kanu kinanggihad'u Isa al-Masih kanu umul'in. Mailay i nia kanu nia bun ba a kitab sa 11 ayat 23 taman sa 26.

^k 10:16 lugu nu Isa al-Masih Na nia maena nu lugu nu Isa al-Masih enggu su badan nu Isa al-Masih na su kinanggihad'u Isa al-Masih kanu umul'in asal'a maaun tanu kanu manga kabaladusan.

^l 10:21 Su tagayan nu Mapulu enggu su pegkanaan nu Mapulu na nia bun ba su kabpagem kanu tagayan enggu su kapegkan kanu pan, na penggulan i entu a tademan kanu kinanggihad'u Isa al-Masih kanu umul'in. Mailay i nia kanu nia bun ba a kitab sa 11 ayat 23 taman sa 26.

^m 10:21 Su tagayan nu manga saitan enggu su pegkanaan nu manga saitan na nia bun ba su kapegakanduli nu manga dikena 'bpamaginugut a pegken nilan lu kanu pedsimban nilan kanu pegkakadenanen nilan.

1 Kurintu 10, 11

kanu ginawa tanu ka nia tanu pagitungen na endaw i makagkapia bun kanu ped tanu. ²⁵Mapakay a kanen nu su apia ngin a sapu a pebpasan lu sa padian. Di nu den 'bpelidui sa ginawa su manga idsa na ginawa nu makapantag sa entu. ²⁶Kagina nia nakadalem kanu kitab na "Kanu Kadenan a Mapulu su dunia enggu su langun nu nakadalem lun."ⁿ

²⁷Na apia entain i mangenggat sa lekanu keman a dikena 'bpaginugut enggu pegkiug kanu bun pedtalabuk na kan nu su apia ngin a italagad'ilan sa lekanu sa di nu den 'bpelidui sa ginawa su manga idsa nu ginawa nu sa entu. ²⁸Ugaid'a amaika aden menem edtalu sa lekanu sa "Su nia a pegken na iniapal kanu pegkakadenanen" na di nu keman su entu sabap kanu taw a entu a midtalu sa lekanu enggu asal'a da den mabulibug sa entu. ²⁹Na dikena nia ku pedtalun i ginawa nu i 'gkabalibug ka su ginawa nu midtalu sa entu.

Na aden a entu na aden edtalu sa lekanu sa "Enduken ka 'gkapelen su baya-baya ku sabap bu sa kapegkabalibug'a ginawa nu ped?

³⁰Enduken ka 'gkadaway aku sabap bu kanu kapegkan ku kanu pegken a inidsukul-sukul ku kanu Kadenan?" ³¹Kagina ka maitu na nia ku madtalu sa lekanu na enggula nu su langun nu entu magidsan pan i sia kanu kapegkan nu atawa ka kabpaginem'u atawa ka apia ngin a galebek'u sa makapugi kanu Kadenan. ³²Na da kanu enggula sa apia ngin a kadsabapan na kagebpa nu manga taw, magidsan i Yahudi atawa ka dikena-Yahudi taman kanu manga taw a nalusud kanu Kadenan. ³³Na maitu aku bun ba, 'bpaginapasen ku i masuat ku su langun sa kanu apia ngin a penggulan ku. Dikena ku man nia pebpapangilayn i kopianan ku ka su kopianan nu madakel ka basi malipuas bun silan.

11 ¹Saki i ilingi nu a mana su kabpagiling ku kanu Isa al-Masih.

Su Kapedtendung

²Na 'gkapamedta ku sekanu kagina tatap aku nu 'gkagkalendem enggu ipenggulalan nu su manga panduan a inipamandu ku sa lekanu.

³Ugaid'a dait a katuntayan nu i nia ulu nu mama na su Isa al-Masih enggu su mama menem na ulu nu babay. Na su Kadenan menem i ulu nu Isa al-Masih. ⁴Na apia entain a mama i mangeni-ngeni atawa ka mayag

ⁿ 10:26 Ebpun i nia sia kanu Manga Sengal 24 ayat 1 sia kanu Kitab Zabur.

kanu kadtalu nu Kadenan a aden tanggub'a beneng'in^o na pakapagkaya nin su ulu nin a su Isa al-Masih. ⁵Ugaid'a apia entain menem a babay i mangeni-ngeni atawa ka mayag kanu kadtalu nu Kadenan a dala makadtendung na pakapagkaya nin su ulu nin a su mama. Na mana bun sekanin midtabungaw. ⁶Kagina amaika su babay ka di edtendung na nia tinemu i mapatabungaw den. Ugaid'a kayayan kanu babay u mapatebped atawa ka mapatabungaw sa buk tembu ba nia dait na edtendung su babay. ⁷Ugaid'a su mama na di dait a edtanggub sa beneng^o kagina sekanin su alung-alung'u Kadenan enggu sigay nin. Na su babay menem i sigay nu mama. ⁸Na dikena ebpun kanu babay i kinapangaden kanu mama ka su babay i pinangaden ebpun kanu mama ⁹enggu dikena bun sabap kanu babay i kinapangaden kanu mama ka su babay i pinangaden sabap kanu mama. ¹⁰Na entu ba i sabap'in i dait a edtendung su babay ka enggu mailay nu manga malaikat i napasakup sekanin.

¹¹Ugaid'a babay-mama a lusud sia kanu Isa al-Masih na nasisita nilan i uman i isa kanilan. ¹²Ka amaika su babay ka ebpun kanu mama na su mama menem na pimbata nu babay.^p Ugaid'a su langun-langun na ebpun kanu Kadenan. ¹³Sekanu den i mataw lun edtimbang-timbang u ngintu, mapia a 'bpagilayn su babay a 'bpangeni-ngeni kanu Kadenan a da makadtendung? ¹⁴Na 'gkatawan tanu bun i sia kanu kinapangaden na nakadanden kanu mama i di dait a mapagkalendu sa buk ka kayayan i entu sa lekanin. ¹⁵Ugaid'a su babay na amaika malendu i buk'in na badtugan i entu sa lekanin kagina inenggay sa lekanin su buk a makatanggub kanu ulu nin. ¹⁶Na amaika aden pegkiug 'bpamalaw sa entu na da den madtalu ku ka sia sa lekami taman den kanu langun nu umpungan nu 'bpamaginugut kanu Kadenan sa kanu apia endaw a dalepa na maya ba i ukit'ami.

**Su Dait a Atulan kanu Kapegkalendem kanu
Kinanggihad'u Isa al-Masih kanu Umul'in**

¹⁷Na makapantag menem sa temundug a nia a pembitalan ku sa lekanu na di ku sekanu mapamedta kagina su kapendidilimudan nu

^o 11:4, 7 Su **beneng'in** na nia kapegkatuntay nu ped a alim kanu nia na *ulu nin*.

^p 11:12 Su **pimbata nu babay** na nia maena nu nia na langun nu tupu nu Adam a manga mama na pimbata den nu babay.

1 Kurintu 11

sa kapedsimba kanu Kadenan na dikena den nakagkapia ka makin nakagkawag sa lekanu. ¹⁸Kagina napanudtul sa laki i uman kanu pendidilimudan sa kapedsimba kanu Kadenan na pedsesenggaya kanu. Na sia sa laki na mana aden kabenal'in su entu. ¹⁹Na aden a entu, na nasisita a manggula su entu ka enggu 'gkatawan u entain ba sa lekanu i tidtu a 'bpaginugut. ²⁰Na uman kanu pendidilimudan na dikena nia nu pakanggulalan su kapegkan sa kapegkalendem kanu kinanggihad'u Isa al-Masih kanu umul'in^q ²¹kagina u 'gkauma su kutika nu kapegkan sa entu na dikena kanu pedsasalengan. Tembu ba su ped na 'gkangalangut den sa kabpaginum'ilan ugaid'a su ped menem na 'gkangagutem a benal. ²²Na ngintu, dala manga walay nu a kakanan nu enggu kaineman nu? Su penggulan nu a nan na 'gkaawan nu sa alaga su umpungan nu 'bpamaginugut kanu Kadenan enggu pakapagkaya nu su manga taw a dala 'gkagaga nin. Na dait ba a pamedtan ku sekanu kanu namba a penggulan nu? Di ku sekanu mapamedta sa nan.

²³Nia ba su panduan a natalima ku kanu Mapulu a inipamandu ku sa lekanu. Na kanu magabi a tipun su Mapulu a su Isa al-Masih na kinemua sa pan. ²⁴Na endaw i kinadsukul-sukul'in lun kanu Kadenan na pidtebi-tebi nin su entu ka nia nin pidtalun na "Nia ba su badan ku a ipenggihad ku sabap sa lekanu. Na enggula nu su nia ba a tademan nu sa laki." ²⁵Na kanu kinapasad'ilan gemabi na maitu bun ba i pinggula nin, kinemua sa tagayan ka nia nin pidtalun na "Su tagayan a nia na sia ba su lugu ku a minalut kanu bagu a kapasadan nu Kadenan. Na uman kanu minem sa maya ba, na enggula nu su entu a tademan nu sa laki." ²⁶Ka uman kanu keman enggu minem sa entu ba na pakapayag'u su kinapatay nu Mapulu taman sa kanu kambalingan nin.

²⁷Na kagina ka maitu na apia entain i keman kanu pegken nu Mapulu enggu minem kanu 'bpaginemen nin sa dikena dait a keman enggu minem sa entu na pakandusa sabap sa di nin 'gkapagadatan su badan enggu su lugu nu Mapulu. ²⁸Tembu ba dait a ilayn muna nu taw su

---

^q 11:20 Su kapegkalendem kanu kinanggihad'u Isa al-Masih kanu umul'in na inisugu nu Isa al-Masih su nia a enggulan nu 'bpamaginugut a tademan kanu kinanggihad'in kanu umul'in asal'a maaun su apia entain a maginugut lun. Mailay su nia sia kanu Mapia a Tutuma a Inisulat'i Mataya 26 ayat 26 taman sa 29 enggu sia kanu Mapia a Tutuma a Inisulat'i Markus 14 ayat 22 taman sa 25. Mailay bun su nia sia kanu Mapia a Tutuma a Inisulat'i Luk 22 ayat 14 taman sa 20 sia kanu Kitab Injil.

ginawa nin bagu keman enggu minem sa entu. ²⁹Kagina apia entain i keman enggu minem sa entu sa di nin 'gkaenggan sa kapantag su badan nu Mapulu^r na kasiksan i makatingguma sa lekanin ³⁰tembu ba su ped sa lekanu na mangalubay, pendadalu enggu 'bpamebpatay. ³¹Ugaid'a amaika ilayn muna nu uman i isa su ginawa nin na di nin matala su entu. ³²Ugaid'a amaika papedtalan tanu nu Kadenan sa bataluan na nia nin maena na papedtadtun tanu nin ka enggu di tanu den makalalagit masiksa kanu manga taw a dikena 'bpaginugut sia sa dunia.

³³Kagina ka maitu manga lusud ku sa tian, na amaika endidilimudan kanu sa kapegkan kanu pegken a tademan kanu kinanggihad'u Isa al-Masih kanu umul'in na pamagangataya kanu. ³⁴Na apia entain i 'gkangagutem sa lekanu na keman muna lu kanu manga walay nin ka enggu sia kanu kandidilimudan nu na dikena nia nin kabpawangan i kasiksan sa lekanu. Na makapantag menem kanu ped pan a dait a pengguguden san sa lekanu na guguden ku bu amaika makasan aku.

Su manga Kapegkagaga a ebpun kanu Ruh nu Kadenan

12 ¹Na manga lusud ku sa tian, nia ku kalinian na katuntayan nu su manga kapegkagaga a ebpun kanu Ruh nu Kadenan. ²Na katawan nu bun i kanu timpu a da pan sabut'u kanu Kadenan na pinasibay kanu ka nia inipasimba sa lekanu na su pegkakadenanen a dala uyag-uyag'in. ³Na tembu ba dait a katuntayan nu i dala taw a linangkapan nu Ruh nu Kadenan a makadsinta nin su Isa al-Masih enggu dala bun taw a makadtalu sa "Su Isa al-Masih na Mapulu," amaika dala sa lekanin su Suti a Ruh.

⁴Na madakel man i embalangan nu inenggay a kapegkagaga ugaid'a isa bu i nabpunan nin ka su Ruh nu Kadenan bu. ⁵Madakel bun i ukrit a kanggalebek ugaid'a isa bu i penggalebekan ka su Mapulu bu ⁶enggu madakel bun i embalangan na ipapenggalebek'u Kadenan ugaid'a isa bu i 'bpagenggay sa lekitanu langun sa kapegkagaga sa kanggalebek sa langun nu entu ka su Kadenan bu. ⁷Na uman i isa na 'bpagenggan sa kapegkagaga a makapailay i lu kanilan su Ruh nu Kadenan. Na ibpagenggay su entu asal'a mausal sa kadtabang kanu uman i isa. ⁸Na aden 'bpagenggan nu Suti a Ruh sa kapayag kanu ilemu

---

^r 11:29 Su badan nu Mapulu sia na nia nin maena na umpungan nu 'bpamaginugut.

1 Kurintu 12

nu Kadenan, aden bun 'bpagenggan nin sa katuntay sa kanu ngin i pegkiugan nin pebpayag kanu taw. ⁹Na aden bun 'bpagenggan nu Suti a Ruh sa mabagel a kasalig, aden bun 'bpagenggan nin sa kapagkapia kanu pedsakit. ¹⁰Sekanin bun i 'bpagenggay kanu taw sa kanggula sa kangagaipan, aden bun 'bpagenggan nin sa kapayag kanu kadtalu nu Kadenan, aden bun 'bpagenggan nin sa katuntay sa su kapegkagaga a entu na ngintu ebpun kanu Suti a Ruh atawa ka dikena. Na aden bun 'bpagenggan nu Suti a Ruh sa kategelan sa kadtalu sa embalang-balang a basa enggu aden bun 'bpagenggan nin sa kapatuntay kanu embalang-balang a entu a basa. ¹¹Na su langun nu entu a kapegkagaga na isa bu i 'gkabpunan nin ka su Suti a Ruh nu Kadenan a pakatuki kanu uman i isa sia luyud kanu kahanda nin.

Su Madakel a Edsiap-siapan nu Sakabadan

¹²Na mana bun su badan a matag sawalu bu enggu madakel i edsiap-siapan nin na sakabadan bu langun su entu, na maitu bun ba su Masih. ¹³Kagina langun-langun tanu, magidsan pan i Yahudi atawa ka dikena, ulipen atawa ka dikena na isa bu i inisalawat sa lekitanu ka su Suti a Ruh asal'a mabaluy tanu a mana sakabadan enggu isa bu a Ruh i natalima tanu langun.^s

¹⁴Na su badan man na dikena satiman bu i edsiap-siapan nin ka madakel. ¹⁵⁻¹⁶Na di madtalu nu ay i "Sabap sa dikena aku lima na dikena aku luyud kanu badan," atawa ka di madtalu nu tangila i "Sabap sa dikena aku mata na dikena aku luyud kanu badan," ka dikena nia nin maena i ay silan atawa ka tangila silan na dikena den silan luyud kanu edsiap-siapan nu badan. ¹⁷Ka amaika su badan ka mata bu langun na panun den i kakineg'in? Amaika menem ka tangila bu langun na panun den i kabaw nin? ¹⁸Ugaid'a nia nin kabantang na su Kadenan man i nametad kanu uman i edsiap-siapan nu badan sia luyud kanu kahanda nin. ¹⁹Na di madtalu a badan su badan amaika satiman bu i edsiap-siapan nin. ²⁰Na nia nin kabantang na madakel man i edsiap-siapan nu badan ugaid'a matag madakel na sakabadan bu. ²¹Na di madtalu nu mata kanu lima i "Dikena ku seka nasisita," enggu di bun

---

^s 12:13 isa bu a Ruh i natalima tanu langun Na sia sa basa a Grik na isa bu i *ibpagenggay a Ruh a mainem.*

1 Kurintu 12, 13

madtalu nu ulu kanu manga ay i “Dikena ku sekanu nasisita.” ²² Ka nia pan mula na su edsiap-siapan nu badan a mana malubay na entu ba i nasisita a benal. ²³ Na su edsiap-siapan nu badan a dikena gaid mapia i kapegkailay lun na entu ba i pedtiakapan sa mapia. Na maitu bun ba su edsiap-siapan nu badan a nia tanu lun kapegkailay na pakaya kanu taw na entu ba i pedtangguban tanu sa mapia. ²⁴ Ugaid’a su manga edsiap-siapan a dikena pakaya na di den nasisita a pedtangguban pan. Na inatul’u Kadenan sa maitu ba sa nia nin inenggan sa kabalapantag na su ipedtimbang sa dikena balapantag ²⁵ ka enggu di manggula su kabpipitas ka makin nia manggula na kaenggan na uman i isa sa kabalapantag su ped’in. ²⁶ Ka amaika pedtala sa kapasang su satiman a edsiap-siapan na langun nu edsiap-siapan na pakagedam sa entu. Na maitu bun ba amaika mapamedta su satiman a edsiap-siapan na ’gkapia i ginawa nu langun nu edsiap-siapan.

²⁷ Na sekanu a ’bpamaginugut na sekanu su badan nu Isa al-Masih. Na uman i isa sa lekanu na edsiap-siapan nu badan nin. ²⁸ Na sia kanu umpungan nu ’bpamaginugut na nia muna-muna a pinamili nu Kadenan a inibetad’in na su manga sinugu, temundug na su manga nabi a makapayag kanu kadtalu nin entu pan ka su ’bpamamandu. Na inaden nin bun kanu umpungan nu ’bpamaginugut su manga pakanggalebek sa kangagaipan, su pakapagkapia kanu pedsakit, su mategel i kapananabangan nin, su mataw mangulu kanu madakel enggu su pakadtalu sa embalang-balang a basa. ²⁹ Na dikena su langun nu pinamili a entu na sinugu, dikena bun langun na nabi, dikena bun langun nu entu na ’bpamamandu, dikena bun langun nu entu na pakanggalebek sa kangagaipan, ³⁰ dikena bun langun nu entu na pakapagkapia kanu pedsakit, dikena bun langun nu entu na pakadtalu sa embalang-balang a basa enggu dikena bun langun nu entu na mataw mapatuntay kanu embalang-balang a entu a basa. ³¹ Ugaid’a nia nu paginagkay kemua na su kapegkagaga a masela i katagan nin.

Na saguna na ipamandu ku sa lekanu su ukit a dala pagidsan a kapia nin.

Su Kabalapantag’u Kakalimu

13 ¹ Na apia makadtalu aku paman sa embalang-balang a basa nu manga taw enggu kanu manga malaikat amaika dala sa laki su

1 Kurintu 13

kakalimu na mana aku bun su agung atawa ka gandingan a pabpagunin sa pakaingel bu. ²Na apia aden sa laki su kapegkagaga sa kapayag kanu kadtalu nu Kadenan enggu katuntay kanu langun a nakapagena a kahanda nu Kadenan enggu katuntay kanu langun nu pantag sa lekanin taman sa aden sa laki su masela a salig a mapakay a makapaalat ku su manga palaw amaika dala sa laki su kakalimu na da bun katagan ku a taw. ³Na apia ipangenggay ku paman su langun na kaaden ku enggu inggihad ku su badan ku asal'a makamamasela ku^t amaika dala sa laki su kakalimu na da bun makua ku lun a guna-guna.

⁴Su taw a aden sa lekanin su kakalimu na matigkel, mapia i palangay nin, di masekel, di masandag enggu di emamasela. ⁵Baliadaten sekanin, dikena nia nin bu pagitungen na su ginawa nin, di malemu malipunget, di temagu sa sakit'a ginawa, ⁶di malilini sa mawag a galebek ka nia nin kalinian na su ngin i tidtu enggu bantang. ⁷Su taw a malimu na kadsabalan nin su langun-langun, di maawa sa lekanin su kasalig, di kaawan na inam, katigkelan nin su apia ngin.

⁸Na apia su kapebpayag kanu kadtalu nu Kadenan na 'gkapupus bun ugaid'a su kakalimu na da kapegkapupus'in. Maitu bun ba su kategelan sa kadtalu sa embalang-balang a basa na pedtaman bun, apia su kapapedtuntay kanu kahanda nu Kadenan na 'gkapupus bun. ⁹Ka paidu man i kapegkatuntay tanu, maitu bun su kapebpayag tanu kanu kadtalu nu Kadenan. ¹⁰Ugaid'a su paidu a entu a kapegkatuntay tanu enggu su paidu a kapebpayag tanu kanu kadtalu nu Kadenan na di den nasisita amaika mauma den su timpu a matalutup den su langun-langun.

¹¹Kanu timpu a wata aku pan na nia ukit a kangadtalu ku na wata pamun. Maitu bun su ukit a kapagitung ku enggu kakenal ku. Ugaid'a saguna a dikena aku den wata na tinagak ku den su langun nu ukit'u kasisiwatay. ¹²Saguna na mana tanu 'bpagalung sa malebug a pagalungan ugaid'a mauma bun i timpu a makapagadapa tanu sekanin.^u Paidu pamun i kapegkilala tanu sa lekanin ugaid'a mauma i timpu a makilala tanu sekanin sa tidtu a mana bun su kapegkilala nin sa lekitanu. ¹³Na mapupus su langun-langun ugaid'a nia di mapupus na su

^t 13:3 inggihad ku su badan ku asal'a makamamasela ku Na sia kanu itungan nu ped a alim na nia nin maena na *inggihad ku su badan ku asal'a matutung.*

^u 13:12 Su sekanin sia na su Kadenan.

telu timan a nia a mana su kasalig, su inam enggu su kakalimu ugaid'a nia balapantag kanu langun nu entu ba na su kakalimu.

**Su Kapedtalulu sa Embalang-balang a Basa
enggu Kapayag kanu Kadtalulu nu Kadenan**

14 ¹Paginapas'u su kakalimu enggu paginagkay nu kemua su manga kapegkagaga a ebpun kanu Suti a Ruh nu Kadenan labi den su kapayag kanu kadtalulu nu Kadenan. ²Kagina su manga taw a pedtalulu sa embalang-balang a basa na dikena nia nin ipembitala su taw ka su Kadenan kagina dala pakatuntay sa lekanin. Na pakadtalulu bu sekanin sa maitu ba a nakapagena i maena nin sia kanu tabang'u Suti a Ruh. ³Ugaid'a su taw a pebpayag kanu kadtalulu nu Kadenan na nia nin ipembitala na su taw ka pakapagkabagel'in i salig'ilan enggu manggiginawa nilan taman sa aden kalilintad'u pamusunan nilan. ⁴Na su taw man a pedtalulu sa embalang-balang a basa na nia nin pakapagkabagel na su ginawa nin ugaid'a su taw a pebpayag kanu kadtalulu nu Kadenan na nia nin pakapagkabagel na su umpungan nu 'bpamaginugut. ⁵Na kalilinian ku man a benal i makadtalulu kanu langun sa embalang-balang a basa ugaid'a labi a kalilinian ku u mayag kanu sa kadtalulu nu Kadenan. Ka labi man a mapia su taw a pebpayag kanu kadtalulu nu Kadenan kumin kanu taw a pedtalulu sa embalang-balang a basa, nia bu tabia na amaika aden mapatuntay sa u ngin i maena nu pedtalulu nin a entu asal'a makapagkabagel kanu lumpukan nu 'bpamaginugut.

⁶Manga lusud ku sa tian, ngin i kapianan nin sa lekanu u seman aku a edtalulu sa embalang-balang a basa? Dala, nia tabia a aden kapianan nin sa lekanu na amaika seman aku a aden makapangusiat ku sa lekanu a inipayag'u Kadenan sa laki atawa ka pinakatawan nin sa laki atawa ka su kadtalulu nin enggu su manga panduan. ⁷Na apia su manga palabuni-bunian a dala uyag-uyag'in a mana su palendag atawa ka su kubing ka u di mapia i kapauni lun na di kasabutan u ngin a uni i ipebpaguni lun. ⁸Na amaika su tambuli ka di mapia i kapauni lun na panun i katuntay nu manga sundalu lun asal'a makapagadil silan sa kambunua? ⁹Na maitu bun ba amaika edtalulu kanu sa embalang-balang a basa na panun ba i katuntay lun u ngin i maena nu pedtalulu nu? Nia nu nalagidan na mana kanu bun pembitala sa sambel. ¹⁰Na nia nin

1 Kurintu 14

kabantang na madakel man i basa sa dunia. Na uman i isa kanu langun nu entu na aden maena nin. ¹¹Ugaid'a amaika di ku 'gkasabutan i pedtalun sa laki nu taw na mana bun sekanin lapu sa laki enggu maitu aku bun, mana aku bun lapu sa lekanin sabap sa di kami pakadsabuta. ¹²Tembu sekanu, na kagina ka 'gkapaginagkay nu a benal i kapegkagaga a ebpun kanu Suti a Ruh na makin nia nu paginagkay kemua na su kapegkagaga a makapagkabagel kanu umpungan nu 'bpamaginugut.

¹³Na kagina ka maitu na su taw a inenggan sa kategelan sa kadtalu sa embalang-balang a basa na ipangeni-ngeni nin bun i enggan sekanin sa kategelan sa kapatuntay kanu maena nu pedtalun nin a entu. ¹⁴Kagina amaika mangeni-ngeni aku sa embalang-balang a basa na ebpun kanu atay ku su entu, dikena ebpun kanu itungan ku. ¹⁵Na amaika maitu na ngin ba i dait a enggulan ku? Nia ku enggulan na mangeni-ngeni aku sa ebpun kanu atay ku enggu mangeni-ngeni aku bun sa ebpun kanu itungan ku. Edsengal aku sa kapugi kanu Kadenan sa ebpun kanu atay ku enggu edsengal aku bun sa kapugi sa Kadenan sa ebpun kanu itungan ku. ¹⁶Ka u dikena maitu na panun i kasumpat sa "Amin" nu 'bpamakikineg kanu ipedsukul-sukul sabap sa di nilan 'gkasabutan, ¹⁷na apia mapia pan a benal su ipedsukul-sukul na di bun makapagkabagel kanu ped. ¹⁸Na saki na pedsukul-sukul aku kanu Kadenan ka pakadtalu aku sa embalang-balang a basa a lawan pan sa lekanu. ¹⁹Ugaid'a apia ka maitu na sia kanu kandidilimudan nu 'bpamaginugut na nia ku tinemu i lima taga bu i madtalu ku a 'gkasabutan a makaenggay sa pamandu kanu ped kumin sa ngibu-ngibuan a kadtalu a dala pakasabut lun.

²⁰Manga lusud ku sa tian, na di nu papedsisiwata i itungan nu makapantag kanu nia. Sia kanu manga galebekan a dikena mapia na nia nu menem ilingi na su manga wata a da pamun sabut'ilan sa kanggalebek sa mawag ugaid'a su kapagitung'u na pakatua nu. ²¹Na nia nakadalem kanu kitab na "Nia pedtalun nu Kadenan na 'Edtalan ku su nia a manga taw sia makanggulalan kanu manga basa nu ped a taw enggu kadtalu nu manga lapu a taw ugaid'a di bun silan mamakikineg sa laki." ^v ²²Na su kapedtalu man sa embalang-balang a basa na inenggay a tanda sa kanu manga taw a dikena 'bpamaginugut, dikena

---

^v 14:21 Mailay i nia sia kanu Kitab a Inisulat'u Nabi Isayas 28 ayat 11 taman sa 12.

kanu manga taw a 'bpamaginugut. Ugaid'a su kapayag kanu kadtalu nu Kadenan na inenggay a tanda i entu kanu manga taw a 'bpamaginugut, dikena kanu manga taw a dikena 'bpamaginugut. ²³ Tembu sia kanu kandidilimudan nu 'bpamaginugut na amaika edtalu kanu langun sa embalang-balang a basa na nia mapagitung'u dikena 'bpamaginugut a makauma sa lekanu a da sabut'in kanu entu na 'gkangabuneg kanu. ²⁴ Ugaid'a amaika nia nilan kauman sa lekanu i pebpayag kanu langun sa kadtalu nu Kadenan na matagu sa ginawa nilan i baladusa silan enggu kaimamanan nilan su tidtu a 'gkambebetad'ilan ²⁵ taman sa mapayag su namakapagena kanu atay nilan tembu ba makasugiud silan ka simban nilan su Kadenan enggu nia nilan madtalu na "Sabensabenal a san sa lekanu su Kadenan."

**Su Atulan sa Kausal kanu Kapegkagaga
sia kanu Kasimba kanu Kadenan**

²⁶ Manga lusud ku sa tian, na panun ba i kanggula nu kanu langun nu entu? Na nia nu enggula na sia kanu kandidilimudan nu na su ped sa lekanu na edsengal sa kapugi kanu Kadenan, su ped menem na mamandu, su ped menem na mayag kanu kahanda nu Kadenan, su ped menem na edtalu sa embalang-balang a basa enggu su ped menem na mapatuntay kanu maena nu entu. Na enggula nu su langun nu entu ba sa kagkabagel'u umpungan nu 'bpamaginugut. ²⁷ Na su edtalu sa embalang-balang a basa na manga dua kataw atawa ka telu kataw bu. Edsusukelia bu silan sa kadtalu enggu aden bun mapatuntay kanu maena nu pedtalun nilan. ²⁸ Ugaid'a amaika dala makapatuntay kanu maena nu pedtalun nilan a entu na di den silan edtalu sa maitu sia kanu kandidilimudan nilan. Lu nilan bun den i entu edtalun kanu Kadenan. ²⁹ Na su dait a pebpayag kanu katigan nu Kadenan na dua kataw atawa ka telu kataw bun ka su ped menem na silan i edtimbang-timbang lun milay su inipayag a entu. ³⁰ Na amaika su 'bpamakikineg ka aden pebpayagan nu Kadenan kanu katigan nin na temelen pan su nauna ka pasukeli nin pan su pinayagan a entu. ³¹ Ka mapakay man a benal a makadsusukelia kanu langun mayag sa kadtalu nu Kadenan ka enggu kanu makapagenggaya sa kataw ebpun kanu Kadenan taman sa 'gkabagel i manggiginawa nu uman i isa sa lekanu. ³² Na su manga pebpayag kanu katigan a ebpun kanu Kadenan na

1 Kurintu 14, 15

katawan nilan kemumpen su kapegkagaga nilan ³³kagina su Kadenan na dikena Kadenan nu kasamukan ka Kadenan nu kalilintad.

Na mana bun kanu langun nu lumpukan nu 'bpamaginugut a sinuti nu Kadenan, ³⁴na nia dait kanu manga babay na di den edtalu ka makikineg bu sia kanu kapendidilimudan nu 'bpamaginugut kagina dikena inisugut kanilan i kadtalu sia kanu kandidilimudan. Na nia dait a enggulan nilan lu na ibaba nilan i ginawa nilan a mana bun su nakadalem kanu kasuguan. ³⁵Na amaika aden 'gkalinian nilan pedtuntay na idsa nilan bun den kanu kaluma nilan sia kanu kauma nilan kanu walay nilan. Kagina kayayan kanu manga babay i edtalu sia kanu kapendidilimudan nu umpungan nu 'bpamaginugut.

³⁶Na di nu 'bpagitung i sekanu i 'gkabpunan nu kadtalu nu Kadenan atawa ka sekanu bu i napangusiatan sa entu. ³⁷Na apia entain i nia nin kalangan sa ginawa nin i inenggan sa kapegkagaga sa kapayag kanu kadtalu a ebpun kanu Kadenan atawa ka apia ngin a kapegkagaga a ebpun kanu Suti a Ruh na dait a taliman nin i su inisulat ku a nia sa lekanu na kasuguan a ebpun kanu Mapulu. ³⁸Na apia entain i dili mamamantag kanu nia ba na di bun sekanin ipamamantag.

³⁹Na kagina ka maitu manga lusud ku sa tian, na nia nu paginagkay na su kapayag kanu kadtalu nu Kadenan ugaid'a di nu menem ipedsapal su kadtalu kanu embalang-balang a basa. ⁴⁰Ugaid'a enggula nu su langun nu entu sa mapia enggu aden atulan nin.

Su Kinapambibiag kanu Isa al-Masih

15 ¹Manga lusud ku sa tian, papedtademan ku sa lekanu su Mapia a Tutuma a inipangusiat ku sa lekanu a natalima nu enggu sampay saguna na 'bpaninindegan nu. ²Na sia nakanggulalan kanu entu na nakalipuas kanu amaika menem ka papanalusen nu su katagu nu sa ginawa kanu Mapia a Tutuma ka amaika di nu itagu sa ginawa na kaawan na katagan su kabpaginugut'u.

³Na initapenay ku den man sa lekanu su balapantag sa langun a panduan a natalima ku. Su entu a panduan na su Isa al-Masih na saben-sabenal a minatay sekanin sabap kanu kabaladusan tanu a mana su nakasulat kanu kitab. ⁴Inilebeng enggu pinambibiag sekanin 'bpaluman kanu ikatelu nin gay a mana bun su nakasulat kanu kitab. ⁵Na mibpayag sekanin kani Kipas enggu mibpayag bun kanu ped

1 Kurintu 15

kanu sapulu enggu dua a pinamili.^w ⁶Na mibpayag bun sekanin kanu 'bpamaginugut a mindidilimudan a labi lima gatus i kadakel'in. Na sampay saguna na bibiag pamun^x i kadakelan kanilan ugaid'a su ped na namamatay den. ⁷Na mibpayag bun sekanin kani Yakub, entu pan ka kanu langun nu pinamili nin a sinugu. ⁸Na saki i nauli den a pibpayagan nu Isa al-Masih apia nia nin kaaden i mana aku bun su wata kanu didalem'u tian a ginememaw sa dikena nin pan uras.^y ⁹Ka saki man i mababa sa langun kanu manga pinamili nin a sinugu enggu di ku dait i bedtuan sa pinamili a sinugu kagina pinamungkaidanan ku su 'bpamaginugut kanu Mapia a Tutuma a ebpun kanu Kadenan. ¹⁰Ugaid'a sabap kanu da idsan nin a limu nu Kadenan na binaluy aku nin a masugu nin. Na su limu nin a entu a inenggay nin sa laki na dala kaawi na katagan. Ka sangat man a pidantuanan ku enggalebek su galebekan sa lekanin kumin kanu ped a manga sinugu ugaid'a nanggula ku i entu sabap kanu da idsan nin a limu nu Kadenan sia sa laki dikena sa laki demun a kapegkagaga. ¹¹Na apia entain sa lekami na isa bu i ibpangusiat'in enggu entu bun ba su pinaginugutan nu.

Su Kambibiag 'Bpaluman nu Namamatay

¹²Na amaika su Isa al-Masih ka ibpangusiat i pinambibiag sekanin 'bpaluman ulian nu kinapatay nin na ngintu ka su ped sa lekanu na pedtalun nilan i dala kambibiag 'bpaluman nu namamatay? ¹³Na amaika dala kambibiag 'bpaluman nu namamatay na dala bun maitun pambibiaga 'bpaluman su Isa al-Masih. ¹⁴Na amaika dala sekanin pambibiaga 'bpaluman na dala katagan nu ibpangusiat'ami enggu dala bun katagan nu kapedsalig'u. ¹⁵⁻¹⁶Nia nin maena na pakambudtud kami kanu ibpangimbenal'ami a pinambibiag 'bpaluman nu Kadenan su Isa al-Masih kagina amaika dala kambibiag 'bpaluman nu namamatay na dala bun

^w 15:5 **sapulu enggu dua a pinamili** Na si Kipas a bedtuan bun sa Pitru na isa sekanin kanu sapulu enggu dua a pinamili nu Isa al-Masih a masugu nin.

^x 15:6 Su kadtalu sia a *sampay saguna* na dikena sagugunay a timpu ka kanu timpu pan ni Bulus sa kanu kinasulat'in sa nia.

^y 15:8 **mana aku bun su wata kanu didalem'u tian a ginememaw sa dikena nin pan uras** Nia kapegkasabut'u manga ped a alim na nia maena nu nia na dikena inantap i kinapamili nu Isa al-Masih kani Bulus sa kinasugu nin lun ka 'bpamungkaidanan ni Bulus su 'bpamaginugut kanu Isa al-Masih kanu entu ba a timpu. Mabatia su makapantag kanu nia sia kanu Manga Pinggalebek'u Manga Sinugu nu Isa al-Masih 9 ayat 1 taman sa 9; 22 ayat 6 taman sa 11; 26 ayat 12 taman sa 18 sia kanu Kitab Injil.

1 Kurintu 15

pambibiaga 'bpaluman su Isa al-Masih. ¹⁷Na amaika dala pambibiaga 'bpaluman su Isa al-Masih na dala katagan nu kapedsalig'u. Dala pamun besen maampun su kabaladusan nu ¹⁸enggu apia su namamatay a nalusud kanu Isa al-Masih na makaidtug besen sa naraka. ¹⁹Ka amaika su inam tanu kanu Isa al-Masih ka sia bu taman kanu uyag-uyag tanu a nia sa dunia, na sekitanu den i duan-duan nin kanu langun nu taw.

²⁰Ugaid'a su Isa al-Masih na saben-sabenal a pinambibiag sekanin 'bpaluman. Na entu ba i pebpagilay sa natatalanged a embibiag 'bpaluman su namamatay.^z ²¹Na kagina ka naaden su kapatay sia nakanggulalan kanu sakataw a taw na naaden bun su kambibiag 'bpaluman nu namamatay sia nakanggulalan kanu sakataw a taw. ²²Ka sabap sa tupu tanu nu Adam na matay tanu langun. Ugaid'a sabap kanu Isa al-Masih na makambibiag tanu langun a nalusud sa lekanin. ²³Ugaid'a uman i isa na aden natatalanged a kutika nin sa kapambibiag lun 'bpaluman: Su Isa al-Masih i muna-muna a pinambibiag 'bpaluman, entu pan ka su manga taw a nalusud sa lekanin sia kanu kambalingan nin sa dunia. ²⁴Na mauma den ba a entu su kapupus kanu langun, na pupusen den nu Isa al-Masih su langun nu aden bagel'in sa kakamal, su 'bpamendatu enggu su langun nu aden manga bagel'in a di 'gkangailay, entu pan ka itapenay nin den kanu Ama a su Kadenan su kandatu nin. ²⁵Kagina dait man a endatu su Isa al-Masih taman sa makapasugiud'in kanu palad'a ay nin su langun nu kuntela nin. ²⁶Na nia den mauli a kuntela a binasan nin na su kapatay. ²⁷Ka nia man nakadalem kanu kitab na "Pinandatuan nu Kadenan sa lekanin su langun-langun."^a Ugaid'a entu pan ka pidtalu a "Pinandatuan sa lekanin su langun-langun," na dikena nia nin maena i pakalalagit'in 'gkandatuan su Kadenan a napandatu sa lekanin kanu langun-langun. ²⁸Na amaika kandatuan den nu Isa al-Masih su langun-langun na apia sekanin a Tunggal'u Kadenan a pinandatu nin na pandatun nin su Kadenan sa lekanin. Na amaika maitu na kandatuan nu Kadenan su langun-langun.

---

^z 15:20 entu ba i pebpagilay sa natatalanged a embibiag 'bpaluman su namamatay Sia sa basa a Grik na *sekanin i muna-muna a pinambibiag kanu namamatay*.

^a 5:27 Mailay i nia sia kanu Manga Sengal 8 ayat 6 sia kanu Kitab Zabur.

1 Kurintu 15

²⁹Na amaika saben-sabenal a dala kambibiag 'bpaluman nu namamatay na ngintu ka aden manga taw a papedsalawat sabap kanu manga namamatay? ³⁰Na ngintu ka sekami na apia 'gkatawan nami den i kagkaidan kami kanu uman kutika kanu nia a galebekan na ipedtalus'ami bun? ³¹Manga lusud ku sa tian, mana aku bun man pedsangul sa kapatay kanu uman-uman gay! Na dikena i nia kalebutan ka nia nin pagidsan sa kabenal na su kabpemamasela ku sa lekanu sabap kanu kinaisa nu kanu Mapulu tanu a su Isa al-Masih. ³²Na amaika su nanggula ku a entu sa dalepa a Ipisu a timbang a mimbunua aku sa talaw a binatang ka sia bu sa dunia i katagan nin ka dala besen kambibiag 'bpaluman nu namamatay na dala besen kopianan nin i entu sa laki. Na amaika maitu na "Makin tanu mamakut keman enggu minem ka aden a entu na namag na matay tanu den."^b ³³Na da kanu man mapapagakal. Ka mana bun su kadtalu a "Su tagapeda a dupang na pakabinasa kanu mapia a ula-ula." ³⁴Na imaman kanu man sa mapia. Taligkudani nu su kapembaladusa ka su ped man sa lekanu na dikena pakasugat i kinatuntay nilan kanu Kadenan. Na pedtalun ku i nia sa lekanu ka enggu nu 'gkatun i kaya nu.

³⁵Na aden a entu na su ped sa lekanu na makaidsa nin i "Panun basi i kapambibiag 'bpaluman kanu namamatay? Ngin basi i palas'a lawas'ilan?" ³⁶Nia ku makasawal kanu maitu ba a manga taw a dala sabut'in na: Di man metu su lagas nia tabia na katangguban pan na lupa.^c ³⁷Na apia ngin i ipembubul'engka magidsan i bantad atawa ka ped a pamumulan na dikena nia nengka ipembubul su lawas'in ka nia nengka ipembubul na su lagas'in, na amaika metu den su entu na salakaw den a lawas. ³⁸Na su Kadenan i 'bpagenggay sa lawas kanu lagas a entu sia luyud kanu ngin i kiug'in. Na uman i lagas na aden lawas a inenggay lun nu Kadenan a nakadait lun. ³⁹Na dikena langun na lawas na pamagidsan ka aden lawas'a taw, aden lawas'a binatang, aden lawas'a papanuk enggu aden lawas'a seda. ⁴⁰Na apia su manga lawas'u pinangaden kanu kawang-kawangan na embidaya i kapia na palas'in kanu pinangaden sia sa lupa. ⁴¹Apia su senang na embidaya i

^b 15:32 Ebpun i nia sia kanu Kitab a Inisulat'u Nabi Isayas 22 ayat 13.

^c 15:36 katangguban pan na lupa Su kadtalu a nia a katangguban na lupa na sa basa a Grik na matay.

1 Kurintu 15

kasigay nin kanu ulan-ulan, maitu bun ba su kasigay nu bitun. Na apia su manga bitun na embibidaya bun i kasigay nilan.

⁴²Na maitu bun ba sia kanu kambibiag 'bpaluman nu namamatay. Na su badan a inilebeng na maledak i entu ugaid'a su badan a pambibiagen na di den maledak taman sa taman. ⁴³Na su badan a ibpelebeng na dikena den mapia enggu malubay ugaid'a amaika pambibiagen 'bpaluman na mapia den enggu mabagel. ⁴⁴Na su ibpelebeng, na badan sia sa dunia ugaid'a su pambibiagen 'bpaluman na badan den sa sulega. Ka amaika aden badan sa dunia na aden bun badan sa sulega.

⁴⁵Na mana bun man su nakadalem kanu kitab a su muna-muna a taw a su Adam na pinambalangiawa.^d Ugaid'a su nauli a Adam^e na nabaluy sekanin a 'bpangenggay sa uyag-uyag. ⁴⁶Ugaid'a dikena nia nauna i badan sa sulega ka nia nauna na su badan sa dunia entu pan ka su badan sa sulega. ⁴⁷Na su muna-muna a taw na ebpun sa dunia ka linimbag ebpun sa libubuk ugaid'a su nakatundug a taw na ebpun sa sulega. ⁴⁸Na pagidsan su badan nu langun na taw sa dunia kanu muna-muna a entu a taw ugaid'a su badan nu taw a makasulega na makapagidsan kanu taw a entu a ebpun sa sulega. ⁴⁹Na u ngin i kapagidsan tanu kanu taw a linimbag ebpun sa libubuk na mauma bun i timpu a makapagidsan tanu bun kanu taw a ebpun sa sulega.

⁵⁰Manga lusud ku sa tian, nia ku ba a entu pedtalun sa lekanu na su matakapala a nia a badan tanu na di masulut a makaamung kanu kapendatu nu Kadenan atawa ka su 'gkaledak na di mapakay kanu da kapedtaman nin a lu sa sulega.

⁵¹Na pakikineg kanu, pedtalun ku sa lekanu su nakapagena a kahanda nu Kadenan a dikena langun tanu na temala sa kapatay^f ugaid'a natatalanged a langun tanu na kasambian i badan nin. ⁵²Na sakelap mata bu i kanggula sa entu sia kanu mauli den a kayup kanu tambuli kagina amaika yupen den su tambuli na pambibiagen den su namamatay enggu di den matay 'bpaluman enggu sambian den su

---

^d 15:45 Mailay i nia sia kanu Manga Awal 2 ayat 7 sia kanu Kitab Taurat.

^e 15:45 su nauli a Adam Na nia ba su Isa al-Masih.

^f 5:51 dikena langun tanu na temala sa kapatay Na nia nin maena na madakel a 'bpamaginugut kanu Isa al-Masih i bibiag pamun taman kanu kauma nu Isa al-Masih sia sa dunia atawa ka da pamun silan makatala sa kapatay. Mailay i nia sia kanu Ika-isa a Sulat kanu Manga Taw sa Tisalunika 4 ayat 15 taman sa ayat 17 sia kanu Kitab Injil.

1 Kurintu 15, 16

badan tanu. ⁵³Kagina nasisita man a kasambian su badan tanu a nia a 'gkaledak enggu aden papatayan nin kanu badan a di den 'gkaledak enggu da den papatayan nin. ⁵⁴Ka amaika kasambian den su 'gkaledak a nia a badan a aden papatayan nin kanu di den 'gkaledak enggu da den papatayan nin a badan na entu den ba su gay a natuman su nakadalem kanu kitab a

“Nabinasa nin den su kapatay ka natalutup den su kinapanaban.”^g

⁵⁵“Endaw den su kapanaban nu kapatay? Endaw den su kabisa nin?”^h

⁵⁶Aden bu man bisa nu kapatay sabap kanu kabaladusan enggu aden bagel'u kabaladusan sabap kanu kasuguan.ⁱ ⁵⁷Ugaid'a sukul-sukul kanu Kadenan ka sekanin i napapanaban sa lekitanu sia nakanggulalan kanu Mapulu tanu a su Isa al-Masih! ⁵⁸Tembu ba manga lusud ku sa tian a ipegkalimu ku na pakabagel'u i tindeg'u sa lekanin enggu di nu papegkalubay i salig'u sa lekanin. Tatap'u enggula i endaw i taman a magaga nu sa kanggalebek kanu galebekan kanu Mapulu ka 'gkatawan nu man i di kaawan na katagan su galebekan nu sa lekanin.

Su Tabang kanu 'Bpamaginugut lu sa Awrusalim

16 ¹Na pantag menem kanu 'bpelimuden a ipedtabang kanu 'bpamaginugut^j na nia nu ilingi na su ngin i inisugu ku kanu manga lumpukan nu 'bpamaginugut sa Galasia ²sa uman muna-muna a gay nu sakapadian na pedsenggay su uman i isa sa ibpagenggay nilan sia luyud kanu ngin i 'gkapaniali nilan ka enggu sa kauma ku san na naadil den su entu. ³Na amaika makauma aku den san, na sugun ku su apia entain a mapamili nu a makasigkil sa tabang'u lu sa Awrusalim enggu padtapiken ku sa sulat pantag kanu manga tabang a entu. ⁴Ugaid'a amaika nia mapia i unutan ku silan sa kasigkil lun na unutan ku silan.

^g 15:54 Mailay i nia sia kanu Kitab a Inisulat'u Nabi Isayas 25 ayat 8.

^h 15:55 Mailay i nia sia kanu Kitab a Inisulat'u Nabi Husia 13 ayat 14.

ⁱ 15:56 Nia maena nu nia a ayatan na aden bagel'u kabaladusan sa lekitanu sabap sa tatap tanu 'gkasungkang su kasuguan nu Kadenan.

^j 16:1 ipedtabang kanu 'bpamaginugut 'Bpamelimud sa tabang si Bulus a makadtabang'ilan kanu 'bpamaginugut a pakanasisita lu sa Awrusalim.

Su manga Kahanda ni Bulus

⁵Na nia ku kahanda sa kanu kasan ku na maut aku pan muna sa Masidunia. ⁶Na basi malu matana-tana aku san sa lekanu enggu aden a entu na san aku taman sa kapupus'u timpu na kapembalat ka enggu aku nu kadtambangan sa kanu kabpelalakaw ku. ⁷Na di ku kalinian i mukit aku bu san ka nia ku kalinian na makadtangen aku pan san sa lekanu amaika menem ka isugut'u Mapulu. ⁸Ugaid'a nasisita a edtangen aku pan sia sa Ipisu taman sa kanu Kanduli nu Pintikus^k ⁹kagina mapia i timpu ku sia sa kapenggalebek ku kanu galebekan kanu Kadenan apia nia nin kaaden i madakel bun i pedsungkang sia kanu entu.

¹⁰Na amaika makauma san si Timuti na sakaw nu sekanin sa mapia ka enggu malilintad i ginawa nin ka pagidsan ku bun sekanin a penggulalan kanu galebekan kanu Mapulu. ¹¹Tembu ba enggi nu sekanin sa alaga. Na amaika embalingan den sekanin sia na paganat'u sekanin sa malilintad ka 'gkapangingalap ku man a benal sekanin taman den kanu manga suled sa paginugut sia.

¹²Na pantag menem kanu suled tanu a si Apulus na inibpaliugat ku lun mangeni i seman pan sa lekanu apeg'u ped pan a manga suled sa paginugut ugaid'a di pan 'gkatelang i ginawa nin sa kasan nin saguna ugaid'a seman bun sekanin u aden a nia manga kutika nin.

Su Nauli a Papata enggu su Salam

¹³Na tatap kanu edsipat. Pakabagel'u i tindeg'u sa kasalig enggu pakawalaw nu i aki nu taman sa pakabagel'u i ginawa nu. ¹⁴Na apia ngin i enggulan nu na enggula nu sa aden kakalimu nin.

¹⁵Manga lusud ku sa tian, katawan nu bun i si Istipanas taman den kanu sakambinabatan nin, na silan i pagan-paganayan a nabaluy a 'bpamaginugut sa dalepa a Akaya enggu pinggula nilan i endaw i taman i nagaga nilan kanu 'bpamaginugut. ¹⁶Na 'bpangenin ku sa lekanu i ibaba nu i ginawa nu kanilan enggu su manga ped pan a pagidsan nilan a gumagalebek kanu Kadenan.

---

^k 16:8 Su **Kanduli nu Pintikus** na ipedsela-sela i entu kanu ikalimapulu a gay maipus su Kapegkanduli kanu Pan a Dala Pakembang'in. Nia bun ba su kapedsela-sela nu manga taw a Yahudi sa kapegkasabpet'ilan sa bantad.

1 Kurintu 16

¹⁷Na sangat man a napia i ginawa ku sa kinasia ni Istipanas, Purtunatus enggu Akayus ka penggalebeken nilan su di nu 'gkanggalebek sabap sa dala kanu sia. ¹⁸Pinagkapia nilan i ginawa ku taman den sa lekanu. Tembu ba su maya ba a manga taw na dait a enggi nu sa alaga.

¹⁹Pedsalamen kanu nu manga lumpukan nu 'bpamaginugut sia sa prubinsia a Asia. Na sia kanu Mapulu tanu na pedsalamen kanu bun ni Akila enggu Prisila taman den kanu ped a 'bpamaginugut a pendidilimudan sa kanu walay nilan. ²⁰Na pedsalamen kanu bun nu langun nu ped pan a suled sa paginugut sia. Na salamen na uman i isa i ped'in sia luyud kanu kinasuti lun nu Kadenan. ²¹Na pedsalamen ku bun sekanu. Na saki demun mismu i sinemulat kanu nia a salam ku. ²²Na kamulekan su apia entain a di nin ikalimu su Mapulu. Hu Mapulu, embalingan ka den man! ²³Na san sa lekanu su dala idsan nin a limu nu Mapulu tanu a su Isa al-Masih ²⁴enggu sia luyud sa lekanin na ipegkalimu ku sekanu langun.

Wassalam